НЮУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 33 (7941)
ФЕВРАЛИИН 8 СРЕДА 1956 он

Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Зургаадахи табанжэл хадаа арадай ажахын бүхы һалбаринуудта шэнэ техникэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ табанжэл болохо юм. Тиимэһээ съезд болбол техническэ прогресс хангаха, эсэгэ оронойнгоо ба гадаадын наукын, техникын тон шэнэ түйлалтануудые, эрхим һайн предприятинууд болон колхозуудай дүй дүршэлые, промышленность ба хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үйлэдбэридэ түргэнөөр нэбтэрүүлхэ хүдэлмэриие эрид һайжаруулхыень бүхы партийна, ажахын организацинуудые уялгална.

(СССР-эй арадай ажахые 1956—1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проектһээ).

...ай үбэлжэлгэдэ анхаралаа бүри ехээр табиха

...Коммунистическэ партиин XX съезддэ бэлэг болгон ...н илалтануудые түйла... жоһон хүдөөгэй ажал... үедэ тон габшагайгаар ... ерэхэ жэлэй үндэр баян ...ндэһэ һуурине табихын, ...нгаа үбэлжэлгые амжал...наар үнгэргэхын түлөө ... тэмсэл ябуулна.

...гын эгээл шиидхэхы ...нууд мүнөө ябажа байна. ...ртэ, отаранууд дээгүүр хэдэн мянгаараа абтажа, ...а атар тарганаар хүхэ но...руулхынгаа хажуугаар, ...ыень үбэлэй шэмэрүүн ...е доошонь оруулхагүй ...ад тон ехээр оролдоно.

...хамта, малай үбэлжэлгэ ...ртa ондо ондоогоор, тон ...үнгэржэ байна. Жэшээ ...ргэлээд байгаа Прибай... Байкало-Кударын айма...бажа үзэе. Прибайкальска ...колхозууд үнгэрэгшэ жэл...уларилай муу байһан дээ...ооһото культурануудай... ногоонойшье ургаса Бай...рынхидта орходоо һу...гаар абаһан байна. Хэды ...һаа, тус аймагай колхо...ын энэ жэлэй үнгэрэгшэ ...а соо үнеэн бүриһөө дун... 229 литр, һүүлшын 10 ...34,6 литр һү һаагаа. Ха...шье, концентрированнэ...тэшье тэжээлээр элбэг ...дарын аймагай колхо...ын жэлэй үнгэрэгшэ һа... үнеэн бүриһөө оройдоол ...рэ тоодо һүүлшын ар...соо 13,8 литр һү һааһан ...ше һаа, үшөө нэгэ жэ...ая. Зэргэлээд байдаг ...райн аймагай колхо...уу хэмжээнэй үбһэ тэ...гөөр, эдэ хоёр аймагуу...уудта үнеэдһээ һү һаал...оо байна. Хоринн аймаг...нэ дүрбэн һара соо үнеэн 148 литр һү һаагдажа, түсэбэй 10,8 процент ...д байхада, Заиграйн ай...саг соо үнеэн бүриһөө 121 һаагдажа, һү һааха түсэб ...6 процент дүүргэгдөө. Ба...жэшээ харуулая. Сэлэнгын ...һааха түсэбөө 4 һарын ...оо 11,7 процент дүүргэһэн ...һаагуурнь абажа харахада, ...нэ аймагуудһаа бултан...рэ шэнги харагдана. Теэд, ...дээрээ тиимэ бэшэ: сэлэн...тэдэ процентнүүдые гол ту...менной фермэнүүдэйнгээ ...дүүргэһэн байна. Харин ...үртэнүүдтэ һү һаалгые дээ...ын түлөө тэмсэл Сэлэнгэдэ ...тао ябуулагдана. Байкало..., Заиграйн, Сэлэнгын ба ...рим аймагуудта һү һаал...дэ иимэ байдалтайб гэхэ... аймагуудай партийна, со...рганууд, МТС-үүд ба кол... хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ...мэргэжэлтэд малай ашаг ...эшэлүүлхын түлөө һанаагаа ...й. Тэжээлээ зүбөөр хэрэг...ээдэйнгээ һү үгэлгые дээ...э, ажал ехэтэй хүдэлмэри... механизацилха, малайнгаа ...дые дулаалха хүдэлмэри...шадта туһалнагүй.

...зарим газарнуудаар ехэ ма...нэ түлэй үхэхэ, гарзалха, үхэр болон хонидой тураха ябадал үзэгдэнэ.

Партийна, советскэ органууд хадаа малай үбэлжэлгын үедэ тохёолдодог эдэ мэтын дутагдалнуудтай ябабашье эбсэхэ ёһогүй, үнеэдһээ һү һаалгые ехэдхэхын, малаа тобир тарганаар үбэлжүүлхын, хонидой ноoһоёо гээхэгүйн түлөө, шэнэ түлнүүдээ гээлтэ хоролтогүйгөөр абажа, бүтэн бүринөөр тэнжээхын түлөө али бүхы хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

Манай олохон колхозуудаар, фермэ ба гүүртэнүүдээр үбэлжэлгые эрхим һайнаар үнгэргэхын тула хэгдэхэ юумэ дууһан хэгдэнэгүй, хэрэглэгдэхэ арга боломжонууд бүрин хэрэглэгдэнэгүй. Оролдолго хүсэлөө гаргаа һаа, үнеэдһээ хэдэ дахин ехэ һүнэй һаагдаха байһан тухай Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхозой дүй дүршэл гэршэлэн харуулна. Энэ колхоздо 1955 оной октябриин 1-һээ 1956 оной январиин 1 хүрэтэрхи саг соо үнеэн бүриһөө сүүдхэдээ дунда зэргээр оройдоол хахад литр һүн һаагдадаг байһан юм. Һү һаалгын иимэ хангалтагүйгөөр ябажа байхада, колхозой правлени эрид шууд хэмжээ абажа, фермэ дээрээ хүдэлмэриин үдэрэй гурим тогтооһон, үнеэдээ уяанда байлгажа эдеэлүүлдэг, солоомо үнеэдтэ үгэхынгөө урда тээ уридшалан буйлуулдаг, амта оруулдаг болгоһон байна. Тиигэһэниинь, январь һара соо үнеэдһээ һү һаалга эрид дээшэлбэ. Мүнөө эндэ сүүдхэ соогоо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2,8 литр һүн һаагдадаг болоо. Тиигэжэ колхоз 80-яад хоног соо хамта 7600 литр һү һааһан байгаа һаа, һүүлэй 10 хоног соо 3200 литр һаагаа гэхэ гү, али һү һаалгаяа 4 дахинһаа үлүүгээр дээшэлүүлээ.

Иигэжэ һү һаалгаяа эрид дээшэлүүлхэ арга боломжо колхоз, аймаг бүхэндэ бии. Гансал юун хэрэгтэйб гэхэдэ, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хооһон үгөөрөө бэшэ, харин бодото хэрэгээрээ малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө тэмсэхэ ёһотой. Зорилго юуб гэхэдэ, бүхы колхозуудта үбһэ тэжээл уридшалан буйлуулжа, амтаруулжа малда үгэдэг болохо, фермэнүүд дээрэ ажалай гурим наринаар сахиха, аргатай байгаа һаа, үнеэдые уяанда байлгажа, тус тус нормотойгоор эдеэлүүлхэ, һү һаалгын тоо бүридхэлые наринаар хэжэ байха, һү һаалгые дээшэлүүлһэнэй түлөө материальна талаар урмашуулгын хэмжээнүүдые наринаар сахиха хэрэгтэй.

Мүнөө тугал, хурьга болон бэшэ малай түл олоор абтажа байхада, колхозуудай правленинүүд гүүртэ ба отаранuудта хүдэлмэрилэгшэдые нэмэжэ табиха, тэдэндэ ажалай ба ажаһуудалай эрхим һайн эрхэ байдал бии болгохо уялгатай.

Колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд ехэнхи сагта малажалай фермэнүүд дээгүүр ябажа, малшадта, һаалишадта тодорхой даалгабаринуудые үгэдэг болохо, тэдэндэ туһалха зэргэтэй.

Малай үбэлжэлгын хойноһоо партийна органууд тусгаар хиналта тогтоохо, малшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэриие, социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ уялгатай.

...хэр Н. С. Хрущевтой Маршал Чжу Дэ уулзаба

...С-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секре...хэр Н. С. Хрущевтой Хита...адай Республикын Түрүүлэг...рлогшо Маршал Чжу Дэ ба ...эй хамта ябагшад: КНР-эй ...ын Гүрэнэй Комитедэй Тү...шын Орлогшо Маршал Не ...энь, Арадай түлөөлэгшэдэй ...тадай Суглаанай Саг үргэл...митедэй гэшүүн Лю Лань...етник Ши Чжэ тэгшэд фев...6-да уулзаа.

Уулзалгын болоходо Хитадай Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Лю Сяо, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо Н. Т. Федоренко байлсаа.

Нүхэр Н. С. Хрущев Маршал Чжу Дэ хоёрой хоорондо үнэн сэдьхэлэй, хани барисаанай хөөрэлдөөн болоо.

...эр Н. А. Булганинтай Маршал Чжу Дэ уулзаба

...Р-эй Министрнүүдэй Соведэй ...гшэ Н. А. Булганинтай Хи... Арадай Республикын Түрүү... Орлогшо Маршал Чжу Дэ ...энтэй хамта ябагшад—КНР...оноын Гүрэнэй Комитедэй Тү...шын Орлогшо Маршал Не ...жэнь, Арадай түлөөлэгшэдэй ...тадай Суглаанай Саг үргэл... Комитедэй гэшүүн Лю Лань...оветник Ши Чжэ тэгшэд 1956 ...февралиин 6-да уулзаа.

Уулзалгын болоходо Хитадай Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Лю Сяо, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо Н. Т. Федоренко, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Протоколой начальник Е. А. Тарабрин байлсаа.

Н. А. Булганин Маршал Чжу Дэ хоёрой хоорондо хани ёһоной хөөрэлдөөн болоо.

(ТАСС).

„Юнайтед Пресс оф Пакистан" гэжэ телеграфна агентствын асуудалнуудта СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай үгэһэн харюу

Советско-пакистанска харилсаан тушаа асуудалнуудта харюусаха гуйлтатайгаар пакистанска «Юнайтед Пресс оф Пакистан» гэжэ телеграфна агентствын редактор г-н Кутубуддин Азис СССР-һээ Пакистанда байдаг посольствоор дамжуулан СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинда хандаа.

Пакистанска телеграфна агентствын редактор г-н Кутубуддин Азисай асуудалнуудта Н. А. Булганинай үгэһэн харюу доро толилотдобо.

Асуудал: СССР-эй ба Пакистанай хоорондохи харилсаан һайжаруулагдаха гэжэ найдажа байһанаа Советскэ Премьер Верховно Соведэй сесси дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлһэн байна. Тэрэнэй һанамжын ёһоор энэ харилсаа һайжаруулха ямар арга бииб?

Харюу: Бусад оронуудтай харилсаа байгуулхадаа Советскэ Союз ниитын ондо ондоо системэтэй гүрэнүүдэй эбтэйгээр ажабайжа, мүн алишье таладаа ашагтай туһатайгаар харилсан ажаллажа шадахашье, шадаха ёһотойшье байһые хододоо хараадаа абадаг байгаа, мүнөөшье абана.

Национальна ба гүрэнэйнгөө талаар бүхы арадуудай бэеэ даагаад хүгжэхэ эрхые мэдэрхэ ябадалһаа советскэ гадаадын политика үндэһэлдэг юм. Бусад гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ ямараарше хамааралсалгые бидэнэр буруушаадагбди.

Энэ хадаа мүн лэ Пакистанда хамаадана. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй арад бусад бүхы арадуудтал адли дотоодынгоо хэрэгүүдые өөһэдынгөө үзэмжөөр шиидхэхэ эрхэтэй.

Эб найрамдалай политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ зуураа, Советскэ Союз тэрээнэй хүршэ зарим гүрэнүүдэй зүгһөө бусадай талые харан, Советскэ Союзай аюулгүй байдалда гай түбэг татахые хүсэдэг сэрэгэй-политическэ эзэрхэг түримхэй бүлэглэлнүүдтэ тэдэнэй ороходонь хамаагүйгөөр хандажа шадахагүй байна бшуу. Пакистанай хабаададаг СЕАТО ба багдадска хэлсээн гэхэ мэтын сэрэгэй-политическэ эзэрхэг түримхэй бүлэглэлнүүдые бидэнэр буруушаадаг байнабди.

СССР, Инди, Хитадай Арадай Республика, Бирма болон бусад оронуудай хоорондохи харилсаанай үндэһэ һуури боложо үгэһэн, эбтэйгээр ажабайха Табан мэдээжэ ёһо гуримаар СССР-эй ба Пакистанай хоорондохи харилсаан хүгжөөгдэжэ болохо байна.

СССР-эй ба Пакистанай хоорондохи харилсаа байгуулхадаа энэ ёһо гуримые хэрэглэлтэ советско-пакистанска харилсаае һайжаруулан хүгжөөхэ найдамтай арга сохом болохо байхаһаа гадна, манай оронуудай арадуудай интересүүдтэ, хүсэл эрмэлзэлгэдэ хүсэд таараха байна. Тиихэдээ, Пакистанай арадай, тэрэшэлэн эб найрамдалда дуратай бусад арадуудай эб найрамдал бэхижүүлхые, бэеэ даанхай байдалаа батадхахые, оронойнгоо ажана байдал һайжаруулхые ехээр оролдодог байһыень бидэнэр хараадаа абанабди.

Асуудал: Советскэ Союз Пакистан хоёр ямар һалбаринуудай талаар харилсан ажаллажа шадаха байнаб?

Харюу: Советскэ Союз бүхы оронуудтай эгээн лэ үргэн холбоо барисаа байгуулхые, хүгжөөхые хүсэнэ. Экономическа, техническэ, культурна болон бусад һалбаринуудаар харилсан ажаллалгын Советскэ Союз Пакистан хоёрой хоорондо амжалтатайгаар хүгжөөгдэжэ болохо байһаниинь сохомтой.

Асуудал: Советскэ Союзай ба Пакистанай хоорондо экономическа талаар харилсан ажаллаха ямар арга боломжо бии гээшэб?

Советскэ Союз ямар нэгэн эрилтэ табингүйгөөр Пакистанда экономическа, техническэ туһаламжа үзүүлхээр бэлэн гү?

Харюу: Хэрбээ алишье талын хүсөөд байгаа һаань. Советскэ Союз Пакистан хоёрой хоорондо али алиндаа ашагтай экономическа харилсан ажаллалга эрхилхэ арга боломжо яһала бии гэжэ бидэнэр һананабди.

Советскэ Союз хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организацяар дамжуулан, мүн хоёр талын хэлсээнэй ёһоор, олон орондо техническэ туһаламжа үзүүлдэг байгаа, үзүүлһээршье. Иимэ туһаламжа үзүүлхэдээ СССР баруун оронуудта орходоо ондоо бодолтой байдаг дээрэһээ, ямар нэгэн оронoй өөрын эрхые дайрахаар, тиимэ политическэ, сэрэгэй гү, али ондоо эрилтэ хэзээдэшье хэдэггүй байһаниинь һайн мэдээжэ юм.

Тиимээр лэ Пакистанда хандаха байнабди.

Асуудал: Советскэ Союз Пакистан хоёрой хоорондо худалдаа наймаа үргэдхэхэ ямар арга боломжо бииб?

СССР Пакистанһаа ямар эд бараа худалдажа абахые, ямар эд бараа Пакистанда худалдахые хүсэхэ байнаб, тоосоо хэлгэнь ямар гуримтай байхаб?

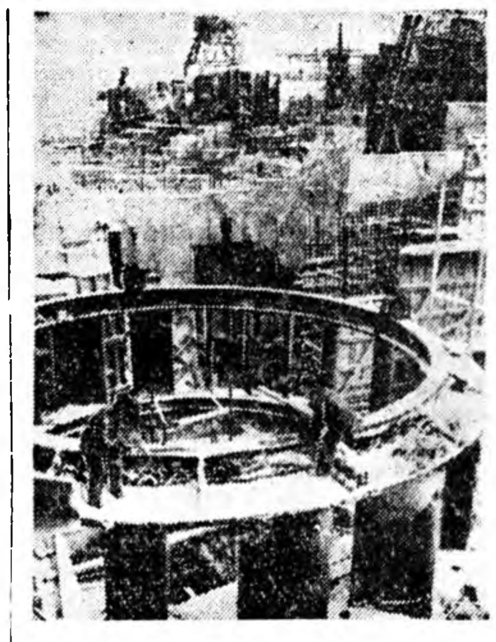
Харюу: СССР Пакистан хоёрой хоорондо худалдаа наймаанай харилсаа үргэдхэхэ бодото арга боломжо бии.

Советскэ Союз Пакистанһаа хүдөө ажахын, малажалай продуктнуудые, тэрэшэлэн Пакистанай худалдахые хүсэжэ байһан бусад товарнуудые абажа шадаха байна. Тиихэдэ Советскэ Союз промышленна комплектнэ түхеэрэлгэнүүдые, хүдөө ажахын болон бусад машинануудые, Пакистанай худалдажа абахые хүсэһэн элдэб промышленна ба бусад товарнуудые худалдахаар бэлэн байна.

Энээнтэй дашарамдуулан Советскэ Союзай ба Пакистанай хоорондо худалдаа наймаанай хэлсээ баталаа һаа ехэ удхашанартай байха һэн.

Асуудал: Атомай хүсэ амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар техническэ эрдэмээ Пакистанда дамжуулан үгэлсэжэ Советскэ Союз шадаха гү?

Харюу: Шадаха даа.

Иркутск. Иркутск гидроэлектростанциин барилгаһад энэ жэлэй эсэс багаар түрүүшын хоёр агрегадые ашаглалгада оруулха ёһотой юм. Нэгэдэхи турбинын статор тодхогдоо, хоёрдохи агрегадай статор хабсаргагдажа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нэгэдэхи турбинын статор. ТАСС-эй фотохронико.

Маршал Чжу Дэгэй Москвада ерээд байһан тухай

Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшын Орлогшо Маршал Чжу Дэ ба тэрээнтэй хамта ябагшад—КНР-эй обороноын Гүрэнэй Комитедэй Түрүүлэгшын Орлогшо Маршал Не Жун-чжэнь, Арадай түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай Суглаанай Саг үргэлжын Комитедэй гэшүүн Лю Лань-тао, советник Ши Чжэ ба бусад Москвада байха зуураа февралиин 6-да столицын гоё һайхан газарнуудта ябажа танилсаа.

Хитадай айлшад Кремль соо В. И. Ленинэй хүдэлмэрилһэн кабинет болон байһан байрые ехэ анхаралтайгаар хараа. Маршал Чжу Дэ эндэ һайшаалай дэбтэртэ «В. И. Ленинэй ажа-ябадал ба ажал-ябуулга бидэндэ, манай аша гушанарта хододоо нэрэтэй түрэтэй жэшээ болодог байна» гэжэ бэшээ.

Удаань Хитадай айлшад СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседаниин зал соо ороо. Буу зэбсэгэй палата соо табигдаһан коллекцинуудые хараа.

Кремлиин түүхэтэ памятнигуудые хаража ябаһан экскурсантнууд Маршал Чжу Дэе нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Хитадай Арадай Республикын айлшадай Кремлине хараха үедэ Хитадай Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Лю Сяо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин Орлогшо А. Ф. Горкин, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Дальневосточно таһагые даагша И. Ф. Курдюков, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Протоколой начальник Д. И. Фомин, Московско Кремлиин комендант генерал-лейтенант А. Я. Веденин, КНР-эй посольствын хүдэлмэрилэгшэд ябалсаа.

(ТАСС).

Идеологическа хүдэлмэреэр зүблөөн болобо

ЧИТА. Партиин райкомуудай пропаганда ба агитациин таһагуудые даагшанарай зүблөөн эндэ болоод дүүрэбэ. Идеологическа хүдэлмэриин байдал ба тэрэниие һайжаруулха зорилгонууд тухай асуудал тус зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Ажахын тус тус һалбаринуудай экономикые дүрбэ мянга гаран коммунистнууд, партийнабэшэ эдэбхитэдэй түлөөлэгшэд шудална. Черновской, Калганска, Карымска болон бусад зарим районуудта лекцинүүдые уншахадаа, түрүү предприятинууд, МТС-үүд болон колхозуудта экскурсинуудые хэдэг байна.

Мүнөө ябуулагдажа байгаа политика тухай, естественно-научна ба уласхоорондын темэнүүдээр областиин ажалшадай дунда лекцинүүд уншагдадаг. Зургаадахи табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй ЦК-гэй Директивэнүүдэй проектээр 20 шахуу мянган агитатор ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

Пропаганда ба агитаци эмхидхэлгэдэ бии байһан горьтой дутуунуудые зүблөөндэ хабаадагшад заагаа.

(ТАСС).

Хартаабха, овощиин баян ургаса абахын түлөө

«Хартаабха, овощь тарижа ургуулга ба бэлэдхэлые ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1956 оной январиин 30-най тогтоолые манай колхозой гэшүүд ехээр һайшаан дэмжээ. Тус тогтоолые манай гэшүүд зүбшэн хэлсэжэ, колхозойнгоо огородой ажахые үргэдхэжэ, ургасыень дээшэлүүлхэ хэмжээ-ябуулганuудые хараалаа. Энээнһээ урда жэлнүүдтэ хартаабха яһала ехэ газарта таридаг аад, бирагүй ургаса абадаг һэмди. Энээнэй гол шалтагаан гэхэдэ, бидэнэр энэ шухала хэрэгтэ анхарал хандуулдаггүй, агротехническэ хэмжээ-ябуулганuудые хайша хэрэгээр үнгэргэдэг байгаабди. Мүн тарилгын болзор, ургаса хуряалга ехээр унжатайрдаг һэн. Энээн тушаа партиин Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтоол соогоо тон зүб заагаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ бидэнэр гектар бүриһөө оройдоо 43 центнер хартаабхын, 55 центнер овощиин ургаса хуряаһан байнабди. Иимэһээ гүрэндэ тон бага овощь, хартаабха тушаагдаа һэн. Тариха үрэһэ хаагаад лэ, колхознигуудай ажалта үдэртэ хубааха, малай тэжээл болгохо хартаабха үлөөгүй. Нёдондо огородһоо оройдоо 30 мянган түхэриг олзо доход абтаһан байна. Энэ хадаа тон бага гээшэ. Хартаабхын, овощиин баян ургаса ургуулдаг болбол, хэдэн зуун мянган түхэриг олзо доход жэл бүри абаха аргатайбди. Илангаяа гүрэндэ худалдагдаха хартаабха, овощиин үнэ сэнгые дээшэлүүлгэ колхоздо экономическа ехэ ашагтай болоо.

Бидэнэр мүнөө жэлдэ 30 гектар хартаабха, 12 гектар овощь тарижа, гектар бүриһөө 100—150 центнер хартаабхын, 200 центнер капустын, 120 центнер бусад овощиин ургаса абахаар түсэблөөбди. Иимэ ургаса ургуулбал, гүрэндөө 100 мянган түхэригэй хартаабха, овощь худалдахаһаа гадна, ниитынгээ малда ехэхэн хартаабха эдюулхэ аргатай болохобди.

Дурсагдаһан хэмжээ-ябуулганuудые бэелүүлхын тула колхозой правлени огородой бригадада саг үргэлжэ хүдэлмэрилхээр 22 хүниие табяа. Тэдэнэр бригадир С. Ивановай хүтэлбэреэр тарилгада бэлэдхэжэ захалаа. Огород дээрэ 500 центнер наг шэбхэ гаргагдаа, мүн 15 мянга гаран горшоогхонууд хэгдээ, үшөө 25 мянгые хэхэбди.

Тиихэдэ овощь, хартаабха шэлэгдэмэл һайн, уһалагдадаг газарта таригдаха. Нютагай болон минеральна үтэгжүүлтээр газараа үтэгжүүлхэбди. Суперфосфат, калийна дабһа абанхайбди.

Мүн колхознигуудай өөһэдынгөө газаа хартаабха, овощь ехээр таридаг болохынь тула али болохоор туһалхабди.

МТС-эй мэргэжэлтэд огородой ажахыда анхарал үшөөл багаар хандуулна, огородой бригадынхидта ёһотойл агрономическа туһаламжа үзүүлнэгүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, Үдын МТС-эй главна агроном нүхэр Мышинский колхозой огородой ажахы тушаа һанаагаа зободоггүй, түхэреэн жэлэй турша соо огородтомнай ерэжэ хараагүй. Гадна, колхозуудта хүдэлмэрилжэ байгаа агрономуудһаа эрилтэ хэдэггүй байна. Хартаабха болон овощь тарилгын түрүү дүй дүршэлтэй колхознигуудые, нэн түрүүн огородой бригадын бригадирнууд ба гэшүүдые танилсуулдаггүй.

Хартаабха, овощь тарижа ургуулга тухай шэнэ тогтоолой гараад байхада, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд колхозуудта туһалха, дутагдалнуудаа дары усадхаха ёһотой.

Манай колхозой гэшүүд тус тогтоолтой зохилдуулан, зургаадахи табанжэлдэ огородойнгоо ажахые саашадань хүгжөөжэ, 1960 ондо хартаабха мүнөө үеынхидэ орходоо 3 дахин, овощь хоёр—хоёр хахад дахин ехээр тарижа, үндэр ургаса абадаг болохын тула тэмсэхээр бэлэн.

С. Кожевников, Хоринн аймагай «Победа» колхозой түрүүлэгшэ.

Парти, правительствын анхаралда манай харюу

ИВОЛГА. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой огородой бригадынхид (бригадирынь нүхэр Д. Гармаев) «Хартаабха, овощь тарижа ургуулга ба бэлэдхэлые ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые угаа ехэ баяртайгаар угтаад, огородойнгоо ажахые хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулганuудые хараалба.

Огородойнгоо газарые 20 гектар хүрэтэр үргэдхэжэ, 1956 ондо дунда жэшээгээр гектар бүриин 120 центнерһээ доошо бэшэ ургаса хуряаха гэжэ бригадын баталан абаһан социалистическэ уялга соо хэлэгдэнэ.

Овощь тарингшадай дурадхалаар эндэ үндэр ургасын тусхай звено бии болгогдожо, звеньеводоор үнинэй овощь таригша Лхамажап Базаров томилогдобо. Нүхэр Базаров тус тогтоолые зүбшэн хэлсэһэн суглаан дээрэ иигэжэ хэлээ:

— Би жаран таба хүрөөб, теэд парти, правительствын манда туһалжа байхада, бишье баһа ниитынгээ ажалда шадаха зэргээрээ туһа хүргэхэ хүсэлтэйб...

Үбгэн Базаровай звеногойхид 4 гектар газар дээрэһээ га бүриин 300 центнерһээ доошо бэшэ үгэрсэ ургуулха уялга абаба. Мүнөө энэ звено огородойнгоо газар дээрэ наг шэбхэ гаргаха болон бусад хүдэлмэринүүдые эхилжэ байнхай. Гектар бүридэ 25 тонно наг шэбхэ гаргагдаха юм.

Р. Бимбаев.

Нүхэр К. Е. Ворошиловай далан таба наһанай ойтой дашарамдан абтаһан амаршалгын телеграмманууд

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Климент Ефремович ВОРОШИЛОВТА

Танай түрэһөөр 75 жэлэй ойн үдэртэй дашарамдуулан Корейскэ Арадай Демократическа Республикын Арадай Верховно Суглаанай Президиумэй үмэнэһөө, өөрынгөө үмэнэһөө Танине үнэн сэдьхэлһээ халуунаар амаршалаад, коммунизм байгуулгын хэрэгтэ зорюулһан арюун һайхан ажал-ябуулгадаа саашадаа амжалта туйлахыетнай В. И. Ленинэй үнэн шаби, И. В. Сталинай ойрын соратник, гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша Танда хүсэнэб, мүн олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ябахыетнай хүсэнэб.

КНДР-эй Арадай Верховно Суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ КИМ ДУ БОН.

Пхеньян, 1956 оной февралиин 3.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Климент Ефремович ВОРОШИЛОВТА

МОСКВА

Хүндэтэ Климент Ефремович, Танай далан таба наһанай ойн үдэр Танда халуун баяр хүргэжэ, үнэн сэдьхэлһээ амаршалхыемни зүбшөөгыт. Танай баатарлиг ажа-ябадал ба ажал-ябуулга арадай хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэлгын толотомо жэшээ, марксизм-ленинизмын агуу-ехэ, хамагые илагша сурталда үнэн сэхэ байлгын жэшээ бидэнэртэ болоположо үгэдэг байна. Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ябахыетнай, агуу-ехэ советскэ арадай зол жаргалай тулада, эб найрамдалые хүгжөөн бэхижүүлхын ба арадуудай хани барисаанай аша туһада, советско-монголой, эдэршэгүй хани барисаанай аша туһада саашадаа амжалтатайгаар ажаллахыетнай бүхы сэдьхэлһээ хүсэхэемни, хүндэтэ Климент Ефремович, зүбшөөгыт.

Ю. ЦЕДЕНБАЛ,

МНР-эй Премьер-Министр.

Улан-Батор,
1956 оной февралиин 3.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Эрхим Хүндэтэ нүхэр ВОРОШИЛОВТА

Танай түрэһэнһөө хойшо 75 жэлэй ойтой дашарамдуулан вьетнамска арадай, Вьетнамай Демократическа Республикын правительствын үмэнэһөө, өөрынгөө үмэнэһөө тон халуун, үнэн сэдьхэлэй баяр хүргэхыемнай зүбшөөгыт.

Коммунизм байгуулгын агууехэ хэрэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалхын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадые амжалтатайгаар хүтэлбэрилхын тулада олон олон жэлдэ элүүр энхэ ябахыетнай үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

ХО ШИ МИН, ДРВ-гэй президент.

ТОН ДЫК ТХАНГ, ДРВ-гэй Национальна Суглаанай Саг үргэлжын Комитедэй Түрүүлэгшэ.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. ВОРОШИЛОВТА

Танай түрэһөөр 75 жэлэй ойн үдэр венгерскэ арадай, Венгерскэ Арадай Республикын Президиумэй үмэнэһөө, өөрынгөө үмэнэһөө Танда, нүхэр Түрүүлэгшэ, үнэн сэдьхэлһээ һайн һайханиие хүсэхыемни зүбшөөгыт. Арюун һайхан, үнэн сэхэ туһаламжа бидэндэ үзүүлжэ байдаг өөрынгөө инаг хани Танине, хүндэтэ нүхэр Ворошилов, венгерскэ арад энэ үдэр амаршална. Эрхэ сүлөөгөө олоһоной һүүлээр үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада венгерскэ арад болбол советскэ ба венгерскэ арадуудые холбогшо эбдэршэгүй хани барисаа, нягта холбоо тогтоохо хэрэгтэ Танай байгуулһан ехэ габьяае һайса һанадаг. Венгерскэ арадай эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай ба һалбаран мандалгын тон шухала эшэ үндэһэн болоогшо энэ хани барисаан, холбоон хадаа саашадаа хододоо гүнзэгыржэ байха гэжэ батаар найданабди. Венгерскэ арадай һанал бодолые харуулан, би хадаа Советскэ Союзай һалбаран хүгжэхын тулада, тэрээнэй арадуудай аша туһада, арадуудай хани барисаанай ба харилсан ажаллалгын улам хүгжэхын тулада, бата бэхи эб найрамдал хангахын тулада элүүр энхэ, эршэ хүсэ ехэтэй ябажа, үшөө олон жэлнүүдтэ ажаллахыетнай үнэн зүрхэнһөө хүсэнэб.

Венгерскэ Арадай Республикын Президиумэй Түрүүлэгшэ ИШТВАН ДОБИ.

Будапешт, 1956 оной февралиин 3.

Дээдэ Тушаалта господин К. Е. ВОРОШИЛОВТА СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэдэ

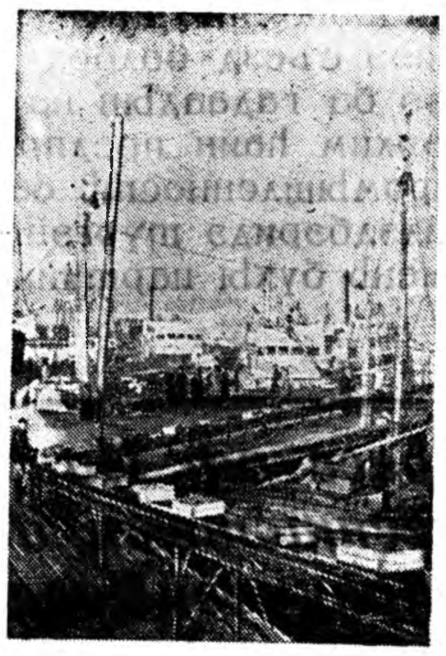
МОСКВА

Танай 75 наһанай ойтой дашарамдуулан, Финляндиин правительствын ба минии өөрымни халуун амаршалга хүлеэн абахыетнай Танине, господин Түрүүлэгшэ, гуйнаб. Элүүр энхэ ябахыетнай, советскэ арадай аша туһада, эб найрамдалай аша туһада, Советскэ Союз Финлянди хоёрой хоорондохи хани барисаае бэхижүүлгын аша туһада зорюулһан ажал-ябуулгадаа саашадаа амжалта туйлахыетнай Танда хүсэнэбди.

Урхо КЕККОНЕН,

Финляндиин Премьер-Министр

Хельсинки.

Махачкала. Дагестанай предприятинуудта буйлуулагдаха загаһа шэрэһэн суднанууд эндэхи портдо үдэр бүри ерэжэ байдаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: портдо суднаһаа загаһа буулгалга харуулагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

Колхозой түрүүлэгшэнэрэй семинар

Хүдөө ажахын тодорхой экономико шудалха колхозой түрүүлэгшэнэрэй семинар партийна һуралсалай энэ жэлдэ аймагтамнай эмхидхэгдэбэ.

Иимэ семинарай ээлжээтэ нэгэ заняти Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо һаяхан болобо. Эндэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой холын хараата түсэбые 1955 ондо ямараар дүүргэһэн тухай элидхэл колхозой түрүүлэгшэ И. Я. Ботов хэлэбэ.

Гандангн жэл байгаашье һаань, агротехническэ аргануудай зүбөөр хэрэглэгдэһэн дээрэһээ, энэ колхоз ороонһото культурануудай һайн ургаса абаа.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар зарим тэды амжалта туйлагдаа. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ түсэбэй ёһоор 57 центнер һү абаха аад, 58,35 центнер абаа. Хонишодой зарим бригаданууд һайн амжалта туйлаа. Жэшээнь, К. Шигинай бригада 100 эхэ хониноо 115,4 хурьга абаад, бултыень тэнжээжэ, 25 хони, 6 поршоонхо ба мүнгэ нэмэлтэ түлбэри абаба.

Элидхэлэй һүүлээр колхозой түрүүлэгшэнэр асуудалнуудые элидхэлшэһээ һураба. Удаань семинарайхид энэ колхозой ажахытай танилсаба. Һүнэй-товарна фермые тэдэ хараа. Хонишод Зубакинай, Шигинай отарада ошожо, хониной түл абалгатай мүн лэ танилсаа. Эндэ хонишон Шигин жэлэй эхинһээ хойшо 135 хурьга абажа, нэгыеншье гарзалуулангүй тэнжүүлээ.

Колхозой түрүүлэгшэнэр эндэхи культурно-тэгээрэлэй эмхи зургаануудыень — клуб, библиотекэ, һүнэй-товарна фермэдэхи улаан булангыень хараба.

Семинарай занятиин эсэстэ тэрээндэ хабаадагшад сугларжа, хараһан, үзэһэн юумэн тухайгаа һанамжануудаа хөөрэлдэбэ.

Энэ асуудалнуудые хэлсэлгэдэ колхозой түрүүлэгшэнэрһээ гадна, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, МТС-үүдэй директорнууд байлсаба.

Партиин айкомой секретарь нүхэр Ф. Петров энэ семинарые хүтэлбэрилөө.

А. Крушельницкий.

США-гэй Правительствода 1956 оной февралиин 4-д[...] Советскэ Правительствын эльгээһэн ното

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Нэгэдэхи Орлогшо А. А. Громыко США-һаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ посол г-н Чарльз Е. Болен гэгшэтэй февралиин 4-дэ уулзаба. Тиихэ зуураа, Баруун Германиин газар дайда дээрэһээ, мүн тэрэшэлэн Советскэ Союзтай нэгэ хилэтэй байһан зарим нэгэн гүрэнүүдэй газар дээрэхи американска агаарай сэрэгэй базануудһаа агаарта хөөрэдэг ехэ бүмбэгэнүүдые СССР-эй газар дайда руу американска сэрэгэй органуудай табидаг байһан тухай асуудалаар Советскэ Правительствын эльгээһэн нотые тэрээндэ барюулба.

Тэрэ нотын текст дооро толилогдобо:

«Америкын Холбоото Штадуудай Правительствода Советскэ Правительство иигэжэ мэдүүлхые шухалада тоолоно.

Элдэб түхэлэй аппаратура, хэрэгсэлнүүд болон бусад ашаа тээһэн, 15 метр хүрэтэр диаметртэй агаарта хөөрэдэг олон тоото ехэ бүмбэгэнүүд Советскэ Союзай газар дайда дээгүүр ниидэжэ ябаһанаа энэ жэлэй январь һара соо баригдаһан байна. Тэдэ бүмбэгэнүүд полиэтиленээр хэһэн, 1600 кубическа метр хүрэтэр багтаасатай баллонууд байха юм. Нэгэ тиимэ бүмбэгэдэ тээгээтэй ашаа 650 килограмм хүрэнэ.

Советскэ Правительствын мэдэлдэ байһан баримтануудай ёһоор агаарта хөөрэдэг эдэ бүмбэгэнүүд Баруун Германиин газар дайда дээрэһээ, мүн тэрэшэлэн Советскэ Союзтай нэгэ хилэтэй байһан зарим нэгэн гүрэнүүдэй газар дээрэхи американска агаарай сэрэгэй базануудһаа американска сэрэгэй органуудаар табигдадаг байна.

Агаарай эдэ бүмбэгэнүүдтэ тээгдэдэг аппаратурань газар нютагые дээрэһээнь автоматическаар буулгажа абадаг фотокамеранууд, радиопередатчигууд, радиоприемник болон бусад зүйлнүүдһээ бүридэдэг юм. Баригдаһан бүмбэгэнүүдые шэнжэлээд үзэхэдэ, тэдэ бүмбэгэнүүдшье, тэдээндэ тээгдэһэн аппаратурашье Америкын Холбоото Штадуудта бүтээгдэһэн байдаг. Наада захынь абахада, аппаратурынь элдэб хубинуудта хэгдэһэн тэмдэгүүд, тэдэниие үйлэдбэрилэн гаргаһан американска фирмнүүдэй нэрэнүүд энээн тухайда гэршэлжэ үгэнэ.

Эдэ заагдаһан бүмбэгэнүүдһээ гадна, СССР-тэ дайсан харша листовконууд ба пропагандистска литература ашаһан бүмбэгэнүүдые американска организацинууд Советскэ Союзай газар дайда руу ниидхүүлдэг байна.

Агаарта ниидэдэг ашаа тээһэн бүмбэгэнүүдые Баруун Германиин газар дайда дээрэһээ американска организацинуудай табиха ябадалые болюулха шухала хэмжээнүүдые абаха тушаа асуудалаар 1955 оной сентябриин 28-да США-гэй Правительствода Советскэ Правительствын хандаһаниинь мэдээжэ. Тиимэ бүмбэгэнүүд ниидэжэ ябахадаа, Советскэ Союзай агаарай замаар, мүн тэрэшэлэн СССР-эй болон Европын хэдэ хэдэн гүрэнүүдэй газар дайда дээгүүр гарадаг уласхоорондын агаарай замаар ябаһан самолёдуудта аюул тохёолдуулдаг юм гэжэ Советскэ Правительство зааһан байна.

Американска организацинуудай дээрэ дурсагдаһан болошогүй аашануудые зогсоохын тула США-гэй Правительство мүнөө хүрэтэр хэмжээ абаагүй байна гэжэ Советскэ Правительство тэмдэглэнэ. Эдэ бүгэдые һайса мэдэхэ советскэ органуудай гарта байһан баримтануудай ёһоор Советскэ Союзай газар дайда дээгүүр агаарта хөөрэдэг иимэ бүмбэгэнүүдэй ниидэлгэ болюулагдахаһаа байтагай, һүүлэй үедэ бүришье гаараһан байна.

Ямар гүрэнүүдэй газар [...] ашаа тээһэн агаарай иим[...] нүүд табигданаб, тэдэн[...] хуули буса аашанууд[...] рюусалгатай байһан ор[...] мүн лэ агаараар ниидэ[...] хэлэй юумэнүүдые хэрб[...] эхилээ гээшэ һаань, ямар [...] дал тохёолдохоб гэжэ [...] бэрхэтэй бэшэ.

Американска сэрэгэй о[...] дээрэ заагдаһан ашаану[...] бэгэнүүдые СССР-эй газ[...] руу табидаг ушар Советс[...] агаарай хилые зэбүүрхэм[...] гаар эбдэһэн ябадал мүн[...] даа уласхоорондын эрхы[...] ниитээр мэдэрэгдэһэн ёһо[...] хазагайруулһан ябадал [...] Тэрэ ёһо гуримай үндэһ[...] бүхэн өөрынгөө газар дай[...] агаарые имагтал өөрөө мэ[...] рээндээ бүрин эрхэтэ эзэн [...]

Гүрэн бүхэнэй иимэ эр[...] һан дээрэһээ ямаршье һа[...] агаараар али нэгэн нии[...] радуудай гаралга имагтал[...] нэй зүбшөөлөөр хэгдэ[...] байна.

Энэ мэтээр американск[...] органуудай гаргадаг [...] СССР-эй газар дайдын ой[...] шэгүй байха ябадалые эб[...] мүн, тиимэ дээрэһээ ОО[...] вай үндэһөөр США-гэй П[...] ствын бэе дээрээ даажа а[...] гануудтань зохилдоногүй, [...] дэй хоорондохи эбтэй һа[...] саануудта яашье зохихогү[...]

Советскэ Правительство[...] дые эрид шууд буруушa[...] американска сэрэгэй о[...] дээрэ заагдаһан болошог[...] нуудые дары түргэнөөр [...] хэмжээ абахыень США-г[...] тельствоһаа эринэ».

Советскэ Правительствы[...] һэн нотые өөрынгөө Прав[...] да яаралтайгаар дамжуул[...] гэжэ г-н Чарльз Е. Болен [...]

Турциин Правительствода 1956 оной февралиин 4-д[...] Советскэ Правительствын эльгээһэн ното

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Нэгэдэхи Орлогшо А. А. Громыко Турциһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ посол г-н К. Н. Кабур гэгшэтэй февралиин 4-дэ уулзаба. Тиихэ зуураа, Советскэ Союзай газар дайда руу агаарта хөөрэдэг ехэ бүмбэгэнүүдые табиха ябадалда Турциин газар дайдын хэрэглэгдэдэг байһан тухай асуудалаар Советскэ Правительствын эльгээһэн нотые тэрээндэ барюулба.

Тэрэ нотын текст дооро толилогдобо.

«Турциин Правительствода Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Правительство иигэжэ мэдүүлхые шухалада тоолоно.

Эдэ бүгэдые һайса мэдэхэ советскэ органуудай мэдээсэһэнэй ёһоор һүүлэй үедэ Нахичевань ба Ереван городуудай хоорондо советско-турецкэ хилые дабуулан, Советскэ Союзай газар дайда руу агаарта хөөрэдэг хэдэн арбаад томо бүмбэгэнүүд Турциин талаһаа табигдаһан байна. Тэдэ бүмбэгэнүүд 15 метр хүрэтэр диаметртэй юм, тиин газар нютагые буулгажа абадаг аппаратура, автоматическаар хүдэлдэг радиопередатчигууд, радиоприемнигууд болон бусад ашаануудынь, 300 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй болодог байна. Советскэ Союзай газар дайда дээрэ үзэгдэһэн ба тэндэ баригдаһан бүмбэгэнүүдые шэнжэлээд үзэхэдэ, тэдэ бүмбэгэнүүдшье, тэдээндэ тээгдэһэн аппаратурашье США-да бүтээгдэһэн байдаг. Наада захынь абахада, аппаратурынь элдэб хубинуудта хэгдэһэн тэмдэгүүд, тэдэниие үйлэдбэрилэн гаргаһан американска фирмнүүдэй нэрэнүүд энээн тухайда гэршэлжэ үгэнэ.

Энэ хэрэгые һайса мэдэхэ советскэ авиационно мэргэжэлтэдэй тодорхойлһоной ёһоор, тиимэ бүмбэгэнүүд агаарай транспортда нилээд ехэ аюул тохёолдуулдаг байха юм. Ямаршье сагта, хэршье дээгүүр, хайшаашье шэглээд ниидэжэ ябадаг эдэ бүмбэгэнүүд Советскэ Союз дотор, мүн тэрэшэлэн уласхоорондын агаарай замаар ябаһан самолёдуудай экипажда, тэдээндэ һуугаад ябаһан хүнүүдтэ айхабтар аюултай байна. Эдэ бүгэдые һайса мэдэхэ советскэ органуудай гарта байһан баримтануудай ёһоор дээрэ заагдаһан бүмбэгэнүүд Турци[...] дайда дээрэһээ табигдан[...]

Ямар гүрэнүүдэй газар [...] ашаа тээһэн агаарай иим[...] нүүд табигданаб, тэдэн[...] хуули буса аашанууда[...] рюусалгатай байһан ор[...] мүн лэ агаараар ниидэ[...] хэлэй юумэнүүдые эльгээ[...] гээшэ һаань, ямар ушар [...] хёолдохоб гэжэ ойлгохон[...] бэшэ.

Дээрэ заагдаһан бүмб[...] Советскэ Союзай газар д[...] табидаг ушар СССР-эй [...] хай байдалда, газар уһа[...] роо хүртэшэгүй байха ябо[...] ро хүргэнэ гээшэ. Энэ ха[...] эй Устав соо тодорхойло[...] уласхоорондын эрхын [...] тээр мэдэрэгдэһэн ёһо гу[...] дүүлигээр эбдэһэн яба[...] Иимэ зорилго дүүргэхын [...] циин газар дайдын хэр[...] байһан ушарһаа эдэ хуу[...] аашануудай түлөө Турци[...] тельство харюусангүй бай[...] хагүй.

Советскэ Союзай газа[...] руу агаарта хөөрэдэг бү[...] дые табихын тула Турци[...] дайдын хэрэглэгдэхэ яба[...] люулха хэмжээ абаха бэз[...] ветскэ Союзай Правител[...] циин Правительствоһаа х[...]

Советскэ Правительствы[...] һэн ното тухай өөрынгөө П[...] ствода дары түргэнөөр м[...] гэжэ г-н К. Н. Кабур мэд[...]

ТҮРҮҮ АРГАНУУДЫЕ ХЭРЭГЛЭНЭ

Партиин Центральна комитет шэнэ табан жэл соо хэгдэхэ асари ехэ хүдэлмэриин түсэбэй проектые зохёон хараалба. Энэ проектые Саянтын МТС-эй механизаторнууд хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон колхознигууд хамтынгаа суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэхэ зуураа, зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө хэрэглэгдээдүй байһан арга боломжонуудые элирүүлжэ, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ, наукын туйлалта болон түрүүшүүлэй дүй дүршэлые ажалдаа хэрэглэхэ, ажалай журамые саашадань һайжаруулха дурадхалнуудые оруулһан байгаа.

МТС-эй механизаторнууд хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, мүнөө түрүүшын зарим амжалтануудые туйлажа байна. Январиин 15-да тракторнуудые заһабарилха түсэб 100 процент, комбайнуудые заһабарилха түсэб 31,2 процент дүүргэтдээ. Тиихэдэ хүдөө ажахын машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ уялгануудые механизаторнууд абаба.

Заһабарилгын хүдэлмэриие амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ нэн түрүүндэ узловой арга метод, механизаторнуудай ажалые зүбөөр эмхидхэлгэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ ехэхэн нүлөө үзүүлбэ. Урда жэлнүүдтэ нэгэ узелда хүдэлдэг 6—8 хүнэй оронд, мүнөө жэлэй заһабарилга дээрэ узел бүхэндэ 2—4 хүн хүдэлөө. Жэшээлхэдэ, тоһоной насос, түлишын аппаратура ба карбюратор заһабарилха хүдэлмэриие дүрбэн хүнэй орондо нэгэ хүн хэнэ. Тэрэшэлэн бэшэшье узелнүүдһаа, агрегадуудһаа хүдэлмэришэдые олоор сүлөөлжэ, нёдондо заһабарилга дээрэ хүдэлһэн 90 хүнэй орондо, энэ жэл 32 хүн хүдэлнэ. Тиин бүри халуун намар байхада 70 гаран механизаторнуудые колхозуудта, малай үбэлжэлгэ дээрэ ажаллахаар эльгээһэн байна.

Узловой арга юу харуулааб гэхэдэ, хүн бүхэн ходо нэгэ янзын хүдэлмэри хэжэ байхадаа дүй дүршэл ехэтэй боложо, ажалайнгаа бүтээсэ болон шанарые һураггүй ехээр дээшэлүүлнэ. Энэ хүдэлмэри дээрэ коммунистнууд һайн үльгэр жэшээ харуулан ажалланад. Илангаяа коммунистнууд Гунга Нимацыренов, Дондокцырен Раднаев, Николай Демин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг узелнууд һайнаар хүдэлжэ, халаанайнгаа даалгабариие 120—150 процент дүүргэнэ.

Хүдөө ажахын машина зэмсэг заһабарилагшад Дугар Гомбоев, Максар Дугаржапов, Базар Чимитов, Бато Дондуков, Гомбо Цыремпилов, Василий Кокорин, Прокопий Кокорин гэгшэд халаанайгаа даалгабаринуудые һайн шанартайгаар, үлүүлэн дүүргэнэд.

Тэрэшэлэн Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо гахайн типовой байра барижа байһан механизаторнууд Аюшеев, Доноев, Батуев, Бальчинов ба бусад абаһан уялгануудаа съездын нээгдэтэр заатагүй дүүргэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэнэ.

Комсомолец Семен Сусловой хүтэлбэрилдэг модо бэлэдхэлгын бригадынхид мянган кубометр модо отолжо, тэрэнэйнгээ 470 кубометрыень «Улаан Оронго» колхозой пилорама дээрэ зөөжэ асараа.

МТС-эй партийна организаци механизаторнуудай дунда эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри ябуулжа, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлбэ. Партийна суглаан болон партбюрогой заседани дээрэ «Машинно-тракторна паркые богонихон болзор соо, һайн шанартайгаар заһабарилха», «Абаһан уялгануудаа саг соонь дүүргэхэ» гэхэ мэтын асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэжэ, коммунистнуудай хүдэлмэриие хаража үзэһэн, тэдэнэртэ тусхай даалгабари үгэһэн байха юм. Зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проектые МТС-эй ажал хүдэлмэритэй нягта холбоотойгоор тайлбарилһан хөөрэлдөөнүүдые МТС-эй агитаторнууд үнгэргэнэ. Илангаяа коммунист—агитаторнууд Торгашин, Бальчинов, Плюснин болон бусад эдэбхитэйгээр хүдэлнэ. Агитатор Н. Плюснинэй дурадхалаар элдэб янзын запасной частьнуудые МТС өөһэдынгөө токарна станогуудта эртээнһээ бэлэдхэжэ эхилбэ.

МТС-эй харьяата колхозууд хабарай тарилгада муу бэшээр бэлэдхэжэ байна. «8-е Марта», «Улан Оронго» колхозууд үрэһэ хүрэнгээ сэбэрлэжэ дүүргээ. Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ һара аймаг соо соносхогдоод, ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ байна. «8-е Марта» колхозой тарянажалай бригадынхид (бригадир нүхэр Брянский) ороонһото культурын үрэһэ сэбэрлэжэ дүүргээд, поли, огород болон сабшалангай газар дээрэ 2943 тонно наг шэбхэ гаргаһан, табин центнер шубуунай аргал сутлуулһан, олохон гектар газар дээрэ саһа тогтооһон байна.

МТС-эй харьяата колхозууд хамтынгаа суглаанууд дээрэ КПСС-эй ЦК-гэй Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, овощиин ургасые хоёрһоо үлүү дахин ехэ болгохо, хамаг бүхы арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэжэ, партиин табиһан зорилгонуудые дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ. «Коммунизм» колхозой гэшүүн коммунист нүхэр Цыренжап Пурбугуевагай хүтэлбэрилдэг звеногойхид гектарай 350 центнер үгэрсэ, 320 центнер помидор ургуулха уялгануудые абаа. Мүнөө энэ звеногойхид үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые һайнаар үнгэргэжэ, огородойнгоо поли дээрэ 100 тонно наг шэбхэ гаргаһан, 25 центнер шубуунай аргал, 20 центнер үнэһэ суглуулһан байна.

Эндэхи малшад партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ, ашаг шэмынь дээшэлүүлхэ талаар зарим тэды амжалта туйлаа. «8-е Марта» колхозой һаалишад һү һаалтые мүнөө жэлэй түрүүшын 3 һарада нёдондо жэлэйхидэ орходоо хоёр дахин ехэ болгоо. Энээндэ партийна организациин ябуулһан эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри ехэхэн нүлөөтэй байба. Парторганизациин үүсхэлээр малажал дээрэ шадабаритай залуу һаалишад табигдажа, һаалишадай дунда саг үргэлжэ хүдэлхэ семинар эмхидхэгдээ. Залуу һаалишад комсомолка Зина Мамаева болон бусад һайнаар ажаллажа, түрүүшынгээ амжалтануудые туйлаба. Һаалишад Торгашина, Бурундукова, Мамаева, Брянская болон бусад партиин XX съездын нээгдэхэ үдэр болотор үнеэн бүриһөө 400 литр һү һааха уялга абаад, нэрэтэй солотойгоор дүүргэжэ байнад. Январиин 25-най мэдээгээр эдэ һаалишад үнеэн бүриһөө 260—330 литр һү һааба. Тус колхозойхид мүнөө жэл элдүүриин газарай 100 гектарта 100 центнер, 1960 ондо 220 центнер һү һааха уялга абанхай.

«Улаан Оронго» колхозой 28 агитаторнууд Директивэнүүдэй проекгтэй колхознигуудаа гүнзэгыгөөр танилсуулжа, ажалай амжалтануудые туйлаха хэрэгтэнь туһалнад. Тус колхозойхид Директивэнүүдые хамтынгаа суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, шэнэ уялгануудые абаа. Эндэхи һаалишад декабрь, январь һаранuудта хоёр дахин ехэ һү һааһан байна. Һүнэй-товарна фермын түрүү һаалишад Дашиева, Дабаева гэгшэд үнгэрһэн гурбан һара соо үнеэн бүриһөө 330—360 литр һү һаажа, аймагай һалишадай мүрысөөндэ илажа гараһан байха юм. Агитаторнууд Нимаев, Цыденов, Цыремпилов, Кишиктуев гэгшэд малшадай дунда хөөрэлдөөнүүдые хэхэдээ колхозойнгоо ажал хүдэлмэритэй тэрэниие нягтаар холбоно.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой малшад малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байна. Тус колхозой хонишод Бадмаев, Дашицыренов, Хандажапов, Батуев гэгшэдэй отарынхид хонидоо тобир тарганаар ондо оруулжа, хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлжэ байна.

Гэбэшье зарим партийна организацинууд ажалшадай дунда политическэ хүдэлмэриие үшөөл хангалтагүйгөөр ябуулна. Эдэ дутуу дундануудые ойрын саг соо усадхахын тула партиин айкомой инструкторска группа зохихо хэмжээ абаха уялгатай.

Д. Цыренов, КПСС-эй Иволгын айкомой Саянтын МТС-эй зонодохи секретарь.

„Агитаторай блок[...] нэгэдэхи номе[...]

КПСС-эй Бурят-Монго[...] мой пропаганда ба агитац[...] гай «Агитаторай блокнод[...] дэхи номер хэблэгдэжэ га[...]

Тус блокнодой ээлжэ[...] «Хөөрэлдөө хэхэ материа[...] һэн бүлэгөөр эхилнэ. [...] соо «Эб найрамдалай, у[...] дын харилсаа холбооной х[...] ехэ туһа нэмэри» гэһэн Н[...] вой, «Гахай үсхэбэрилгэд[...] анхарал табиха» гэһэн С[...] ревой статьянууд болон [...] ЦК-гэй январска Пленум[...] бариие колхознай амжал[...] дүүргэнэ» гэһэн Иволгын [...] «Улан Оронго» колхозой т[...] Д. Цыренжаповай хөөр[...] логдобо.

«Агитационно хүдэлмэр[...] дүршэлһөө» гэжэ бүлэгтэ «[...] тодорхойгоор, хүрсаар хэ[...] Т. Санжиевагай статья ор[...]

«Хөөрэлдөө хэхэдээ хэ[...] һэн бүлэг соо «СССР-эй[...] бюджет—коммунизмын ам[...] гуулалтын бюджет мүн» г[...] толилогдоо.

«Справка үгэхэ таһ[...] «Багдадска пакт», мүн «[...] Гүрэнэй урьһаламжануудa[...] шүүбэринүүдэй тиражууд [...] түлэхэ тиражууд» гэһэн [...] нууд толилогдонхой.

...ян ургасын түлөө эртээнһээ тэмсэхэ

...ско МТС-эй харьяата колхозууд ...й тарилгада муугаар бэлэдхэнэ

...нэнхы ужам тала ...таа саһаар хушагдан... Энэ үедэ манай рес... ...зүүн захада оршодог ...колхозой гэшүүд хаба... хамшыгаа шамажа ушарһаа гүнзэгы тобшолол хээгүй. Мүнөөшье эндэ трактор, комбайн заһабарилта удаарууладагдана. Январиин 10-най мэдээгээр, трактор заһабарилгын түсэб 56,4 процент, комбайн 12,5 процент дүүргэгдэһэн байна. Заһабарилгын шанар эрхим һайн гэхын аргагүй. Ээн ёһоор, хёрхо нюдөөр шалган үзэхэ болоо һаа, горьтойхон дутагдалнууд элирүүлэгдэхэ байха. Трактор, комбайнуудаа бүхэли сезон соогоо һаадгүй хүдэлхөөр, нэг байса, нягта һайнаар заһабарилха хэрэгтэй бшуу.

Удэр саг ошожо, хабар ойртожо байна. Тарилгада бэлэдхэлдэ жэжэ юумэн гэжэ байхагүй. Тракторнууд болон хүдөө ажахын машинанудые заһабарилга, һайн шанартай үрэһэ хаалгые, үбэлэй агротехнические хэмжээ-ябуулгануудые хаһа саг соонь дүүргэхэ гээшэ тон шухала. Гэбэшье, Сосновско МТС-эй харьяата колхозуудта эдэ хүдэлмэринүүдтэ тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Анаар мүнөө болотор «Путь социализма», Ленинэй нэрэмжэтэ, «Улаан Туяа» колхозуудта саһан тогтоогдожо эхилээгүй, тараанай газар дээрэ өөдтэй наг шэбхэ гаргагдаагүй байһаар. Жэшээнь, «Путь социализма» колхоздо миил 5 тонно наг шэбхэ тараалан дээрэ зөөгдэнхэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ колхозой табан колхозууд сооһоо гансал Маленковой нэрэмжэтэ колхоз кукуруза ургуулһан байна. Зүгөөр энэ һайн ургаса абтаагүй. Бусад колхозууд кукуруза ургуулжа шадаагүй. Урда зүгэй энэ «айлшаниие» бataар нютагжуулхын тула мүнөө жэлдэ энэ гэхэ юумэн хээгдэнгүй. Урда жэлэйнгээ алдуут харааһандаа абажа, кукуруза тарилгада колхоз бүхэн эртэнһээ бэлэдхэ ёһотой байгаа. Кукуруза гараар һуулгадаг түхеэрэлгэ тарилта муугаар хээ гэжэ үнгэрэгшэ жэлдэ хэлсэһэн байгаа. Тээд мүнөө тус МТС кукуруза тарилгада сеялкэнүүдые бэлэдхэжэ эхилээгүй.

Кукуруза тарилгада механизаторнууд ба колхозниигуудые эртээнһээ һургаха хэрэгтэй. Гэбэшье, мүнөө нэгэшье колхоздо звено эмхидхэдэгүй, гурбан жэлэй агротехническэ курсануудай хүдэлмэринэгүй. Энэ хадаа тарилгада бэлэдхэлгын тон ехэ дутагдал мүн.

Мүнөө Сосновско МТС-эй харьяата колхозуудта тараанай талмай нилээд ехэ болонхой. Тиимэһээ тарилгада хүсэд хүрэхэ һайн шанартай үрэһэ колхоз бүхэн хааха, зэргэтэй. Харин энэ талаар эндэхи колхозууд ехэхэн гээгдэлдэ ороод байна.

Эдэ дутагдалнуудаа ойрын сагта усадхажа, хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгөөр угтаха бүхы арга боломжо Сосновско МТС-эй харьяата колхозуудта бии. Тиихын тула механизаторнууд болон колхозниигуудай дунда ябуулагдадаг эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.

Л. Григорьев.

Түрүү механизаторнууд

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ мүрысөөндэ оролсоһон Сухын МТС-эй механизаторнууд трактор заһабарилха жэлэйнгээ түсэбые 80 процент дүүргэбэ. Участковэ механик Н. Петровой хүтэлбэриидэр мотор заһабарилгын узелайхид үдэр бүриингөө даалгабариие 130—150 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) комбайнер В. Галданов, механик Н. Петров гэгшэд ажаллажа байна. З. Веснинагай фото.

Тракторнууд узловой аргаар заһабарилагдана

Урдань Тарбагатайн МТС-эй механизаторнууд намар ургасаа хураажа абамсаараа МТС-тээ сугларжа, трактор машинануудаа бүхэли үбэлдөө, заримдаа хабарай эхин һарын гаратар заһабарилжа байдаг һэн. Тиихэ үедэ бригада аргаар трактор болон хүдөө ажахын машинанууд заһабарилагдадаг байгаа. Энэ аргаар заһабарилга хэхэдэ нилээд олон бэрхэшээлнүүд ушардаг, трактор машинануудай шанар муудаг заһабарилагдадаг байһан юм. Юуб гэхэдэ, механизаторнууд бригада бригадаараа өөһэдынгөө техникые заһабарилжа байхадаа, контролер механик Иван Иванович Колесовой хэлэдэгэй ёһоор, хүн бүхэн дураараа болоно байдаг байгаа.

Үнгэрэгшэ намартаа МТС-эй мастерской соо тракторнуудые задалха түсхай нэгэ бригада бии болгогдоо һэн. Тэрэ бригадынхид машинануудые задалаад, детальнуудые узел узелнуудта тараадан байна. МТС-тэ хамта 17 узел эмхидхэгдэжэ, тэдэниие даагшадаар дүй дуршэл сэхэтэй механизаторнууд табигдаа һэн. Тиин заһабарилгын эхилһэнһээ хойшо механизаторнууд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Шэнэ узловой арга хэрэглэһэнэй, мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар трактор заһабарилха 1955 оной дүрбэдэхи кварталай түсэб 116 процент дүүргэгдэһэн байна. Шэнэ жэлэй гарахада газар элдүүрилгын бүхы машинанууд заһабарилагдажа дүүрэһэн байгаа. Мүнөө МТС-эй 44 тракторай олонинь заһабарилагдаһан гараад байна.

Шэнэ арга хэрэглэхэдэ трактор, машинанууд шанар һайнтайгаар, түргэнөөр заһагдана. Узел узелнууд болоно хубааргаад, механизаторнууд түсхай нэгэ детальнуудые заһабарилжа байхадаа, ажалаа һайнаар мэдэхэ болодог, хэһэн ажалайнгаа түлөө харюусалга ехэтэй болодог байна бшуу. Тиигэжэ хүдэлмэридөө голодоһо гараа ушарнууд үгы болгогдоо. Жэшээлхэдэ, урдань блогууд болон газ хубаарилдаг механизмнуудые олон хүнүүдэй заһабарилжа байхада, голодоһон ехээр гарадаг, бүри заһабарилгынгаа үедэ детальнууд элэдэг, муудадаг байгаа. Мүнөө энэ дутагдал усадхагдаа. Урдань детальнуудые керосин соо хэжэ бүдөөр угаадаг байһанаа, мүнөө түсхай түхеэрэлгээр угаагдадаг болобо. Эндэ мүн бусад шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхоодоо. Жэшээлхэдэ, урдань мотор болон верстак дээрэ табиха хүдэлмэридэ 5—6 хүн хэрэгтэй болодог байгаа һаа, мүнөө ашаа үргэхэ түсхай механизмаар ойролдоо ганса хүн энэ хүдэлмэриие хэжэ байдаг болоо.

КПСС-эй XX съездын нээлгэхэ үдэр болотор трактор, машинанудай заһабарилгые сүм дүүргэе гэжэ Воронежско областиин, Ехэ-Кударын МТС-эй механизаторнуудай хандаһан Хандалгые Тарбагатайн МТС-эйхид халуунаар угтажа, эдэ үдэрнүүдтэ мүрысөөгөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна. Заһабарида ябажа байгшадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ үдэрэйнгөө даалгабариие 150—160 процент дүүргэжэ байдаг хабсаргалын узелайхид— Василий Артамонов, Фома Яковлев, Василий Кушнарев гэгшэд түрүүлжэ ябана. Мүн тэрэшээлэн мотор заһабарилдаг узелайхид заримдаа хоёр нормо хүрэтэр дүүргэнэ.

Ингэжэ Тарбагатайн МТС-эй механизаторнууд ерэхэ хабарай тарилгые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө шангаар тэмсэжэ байна.

Н. Хазагаев.

Һуралсалые ажахытай нягта холбоотойгоор ябуулха

Һургуули колхоз хоёрой барисаан

Байкало-Кударын аймагай Корсаковска дунда һургуулиин багшанарай коллектив ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой эдэбхитэд КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проектые халуунаар угтан абаба. Һургуулинуудта политехническэ һуралсалые хүгжөөхэ тухай тус Директивэнүүд соо табигдаһан асари ехэ зорилгые хамтынгаа хүсөөр бэелүүлхэ гэжэ шиидээд, тодорхой уялгануудые абаха зуураа, аймагайнгаа бусад колхозуудые, мүн предприятинууд, һургуулинууд болон МТС-эй коллективүүдые энэ үүсхэлые дэмжэхэ уряалһан байна.

Тус хандалгань республиканска газетэнүүдэй хуудаһануудта толилогдоо һэн. Мүнөө манай республикын олон колхозууд, промышленна предприятинуудай коллективүүд энэ уряалынь халуунаар угтан абажа байна.

Корсаковска һургуулиин болон Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой коллективүүд ухибүүдые ба залуушуулые һургуулинуудта һургажа, юрэнхы эрдэмтэй болгохоһоо гадна, мүнөөнэй промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин тон шухала һалбаринуудтай тэдэниие танилсуулжа, ургажа ябаа залуу үетэниие ажалда коммунистическээр хандадаг болгон хүмүүжүүлхэ тушаа эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри хэжэ эхэлээ. Мүнөө эдэ хоёр коллективүүд абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Һуралсалай үйлэдбэриин мастерскойе барихын тулада барилгын материалнуудые колхозниигууд зөөжэ байна. Мастерскойдо хэрэгтэй болохо түхеэрэлгэнүүдые худалдан абахын тулада 10 мянган түхэриг колхозой правлени һомолоо.

Тус һургуулиин багшанар колхозниигуудай дунда культурно-гэгээрэлэй ба ниитэ политическэ хүдэлмэри шангадхаха хэрэгтэнь энэ колхозой парторганизацида эдэбхитэйгээр туһална. Һургуулиин уран һайханай самодеятельностиин коллектив хэдэ хэдэн зүжэг ба концерт-нүүдые колхозниигуудта харуулаа. Багшанар нухэд Улданов, Николаев, Батуров, Гашлеев болон бусад һуралсалайнгаа хүдэлмэриие шангадхан һайжаруулха зуураа, зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XX съездын Директивэнүүдэй проекттэй колхозниигуудые танилсуулна. Мүрысөөнэй дүнгүүдые, ханын газетэнүүдые ба «дайшалхы хуудаһануудые» гаргахадань агитаторнуудта, парторганизацида туһална. Малай үбэлжэлгэ амжалтатайгаар үнгэргэхэ, хабарай тарилгада бэлэдхэхэ хэрэгтэнь колхоздо туһаламжа үзүүлнэ.

Корсаковска дунда һургуулиин багшанарай коллективэй ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй энэ үнэтэ үүсхэлые тус аймагай һургуулинуудай бусад коллективүүд, мүн тэрэшээлэн колхозууд, предприятинууд дэмжэнэ. Тэдэнэй нээмэл бэшэгые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан багшанарай коллективүүдэй ба колхозниигуудай хамтын суглаанууд хаа хаанагүй боложо байна.

Эдэ суглаануудта хабаадагшад корсаковайхидай үүсхэлые халуунаар дэмжэхэһээ гадна, һургуулинуудта туһалха талаар мүн лэ тодорхой уялгануудые абаба. Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, жэшээлхэдэ, Оймурска дунда һургуулида һуралсалай-үйлэдбэриин мастерской колхозойнго хүсөөр бариха гэжэ шиидээ. Тиигээд тус мастерскойгоо барижа эхилэнхэй.

Мүн тэрэшээлэн «Третья пятилетка» гэжэ олзоборилгын артелиин коллектив тэндэхи дунда һургуулидаа хэдэн верстагуудые хэжэ үгөө. Дубининска загаһанай заводой коллектив 5 киловатт хүсэтэй электростанци нютагайнгаа һургуулида барижа үгэхэ гэжэ шиидээ.

«Путь к коммунизму» гэжэ хүдөө ажахын артель Шергинскэ долоонжэлэй һургуулида дархалха ба слесарна инструментнүүдые үгэбэ. Тэрээнһээ гадна, Хандалиин эхин һургуулиие болбосон түхэлтэй болгохын тулада өөһэдынгөө дархашуулые эльгээгээ. Иимэ һайн һайн патриотическа жэшээнүүд олон бии.

Кабанскын МТС-эй ба аймагай промышленна предприятинуудай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд энэ патриотическа хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Түсхайта материально-техническэ базагүйгөөр һургуулинуудта политехническэ һуралсал һайжаруулха аргагүй. Ушар иимэһээ гансахан тус аймагай бэшэ, харин республикын бусад аймагуудай колхозууд, предприятинууд, МТС-үүд, мүн һургуулинуудай бүлэнэр Корсаковска дунда һургуулиин багшанарай коллективэй ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой эдэбхитэдэй энэ үнэтэ үүсхэлые үргэнөөр дэмжэхэ хэрэгтэй.

М. Мангадаев, БМАССР-эй Гэгээрэлэй министерствын инспектор.

Һуралсалай мастерской соо...

Байгша ондо Курумканай аймагай Аргадын долоонжэлэй һургуулиин дэргэдэ һуралсалай мастерской эмхидхэгдэбэ. Һурагшад мастерскойдоо 12 верстак хээ, инструментнүүдые заһабарилаа.

4—6-дахи классуудай һурагшад өөһэдөө модоор юумэ хэдэг, механизмнуудай частьнуудые холбожо ба дахин задалжа шададаг болоо. Һурагшад ханын газетын хабтагай, портредүүд ба картинануудай рамануудые хэдэг. Мастерскойн «Шадамар гарнууд» гэжэ кружогой гэшүүд бэлэн чертёжуудаар юумэ хэдэг болонхой.

Д. Ламажапов.

Гүрэндөө тарган мяха ехээр тушаадаг болохо

...хүдөө ажахые хүгжөөхэ ... правительствын шиидхэбэри бэелүүлэн, манай республикын колхозууд үнгэрэгшэ жэлдэ ашаг шэмые нилээд дээшэлүүлээ. 1954 онойхидо орходоо ... центнер һүн ехээр ... гүрэндэ 34 мянган центнер ... тушаагдаһан байна. ...лэн нооһо абаха талаар ...уулганууд соо хараалагдаһан 110 процент дүүргэгдээ. ...ду, нооһо абалгаяа зарим ... колхозууд абаһан ... гүрэндөө ...

Республикын колхозуудай бүхэлдөө гүрэндэ мяха тушааха, худалдаха түсэбөө 105 процент дүүргэһэн байгаашье һаань, Бичурын, Кяхтын, Хоринин аймагууд гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө дүүргэбэгүй.

Колхозууд мяха яахадаа багаар абанаб? Энэ малай олооро һубайрдаг байһан ушар энэ дутагдалай нэгэ гол шалтагаан болоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэдэй гурбанай нэгэ хубинь һубайраа. Юун дээрэһээ мал олооро һубайрнаб гэхэдэ, орооной кампани бэлэдхэл муутайгаар, хайша хэрэгээр үнгэргэгдэнэ. Хүдөө ажахын олохон мэргэжэлтэд, МТС-үүдэй директорнууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малай һубайрлгые усадхаха тушаа шухала хэмжээ абанагүй. Мүн республикын Хүдөө ажахын министерство энэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандадаг байна. Министерство болбо һубай үнеэдые элирүүлжэ, ороондо оруулха эрилтэ МТС-үүдтэ, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ һаа болотор табиагүй.

Республикын колхозуудта үнеэдэй тоо толгой хороо. Жэшээлхэдэ, 1955 оной октябрь—декабрь һарада 8 мянган толгой үнеэд хорооһон байна. Илангаяа Зэдын, Курумканай, Баунтын аймагуудай колхозуудта үнеэдэй тоо толгой олоор хоробо. Энэ ушар аймагуудай партийна, советскэ хүтэлбэрилхы органуудай, мүн МТС-үүд ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй һаһаа хобохо ёһотой. Юуб гэхэдэ, эбэртэ бодо малай һүрэг соо үнеэдэй үсөөн һаа, малайнгаа тоо толгойе саашадань олошоруулха, мяха ехээр абаха арга олдохогүй байна. Тиимэһээ энэ мал хороохо ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй.

Үнгэрэгшэ жэлдэ республикын олохон колхозууд малаа һайнаар бэлшээн таргалуулаагүй, гахай олоор шахаагүй дээрэһээ малайнгаа, илангаяа үнеэдэйнгээ тоо толгой олоор хорооһон гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө дүүргэһэн байна. Саашадаа иимэ ябадалые тэсэхын аргагүй. Юуб гэхэдэ, эхэ малаа хороожо байхадаа малайнгаа тоо толгой гүлэнэөр олошоруулха аргагүй бшуу. Тиимэһээ зунай хүхэ ногоондо үедэ малаа һайнаар бэлшээн таргалуулхын, гахай олоор шахахын оролдо гуранхай малаа, илангаяа эхэ малаа тэсэбөө ороорнь гүрэндэ тушааха, түсэбөө дүүргэдэг хүнүүдые партийна ба гүрэнэй харюусалгада хабалдуулха хэрэгтэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ республикын колхозууд эбэртэ бодо малайнгаа тоо толгой олошоруулха, хонидой тоо толгой олошоруулха түсэб дүүргэбэгүй байна. Энэ жэлдэ эбэртэ бодо малайнгаа тоо толгойе 10—12 процентээр, хонидойнгоо тоо толгойе 25—30 процентээр олошоруулха зорилго табигдаба.

Иимэ зорилгын табигдаад байхада, колхозууд мяха абаха түсэбөө хайшан гэжэ дүүргэхэ болоноб? Мяха ехээр абадаг болохын тула колхозууд малаа һайнаар таргалуулха, гахай олоор шахаха ёһотой. Гахай олоор шахадаг болоо һаа, гүрэндэ мяха тушааха, худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ арга колхоз бүхэндэ бии. Илангаяа мүнөө ямаршье гахай, поршоонхоошье гүрэндэ тушааха хамаагүй болоһон дээрэһээ гахайн мяха гүрэндэ ехээр тушааха арга колхозуудта бии гээшэ.

Республикын колхозуудта гахай олоор шахаха арга боломжо ехэ. Ажахын жэлэй эхилхэдэ республикын колхозуудта хамта 7 мянга гаран эхэ гахай бии байгаа. Тэдээнһээ энэ үбэлдөө адагынь 50 мянга гаран поршоонхо абтаха ёһотой. Мүнөө партийна, советскэ органуудай, МТС-үүдэй директорнууд болон колхозуудай правленинүүдэй зорилго юуб гэхэдэ, тэдэниие томо болгожо, шахуулха хэрэгтэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ республикын колхозуудта хамта 45 мянга гаран поршоонхо элдэб хүнүүдтэ худалдагдажа, шахаха гахайнууд ехэ үсөөрһэн байгаа. Тиигэжэ нёдондо ойролдоол 8 мянган толгой гахай гүрэндэ тушаагдаһан байна. Тэдэнэй олонхинь шахагдангүй, туранхайгаар тушаагдаһан юм. Мүнөө жэлдэ иимэ гахай поршоонхо худалдаха ябадалтай эрид тэмсэхэ шухала.

Мүнөө үбэл гараһан поршоонхо бултыень шахаа һаа, хамта дээрээ адагынь 4 мянга тонно гахайн мяха абаха арга бии.

Томо эхэ гахайһаа гадна, ерэхэ намартаа гүрэндэ тушаагдаха ёһотой 8—10 һаратай 7 мянга гаран эмэ гахай бии. Тэдэниие һаяын үдэрнүүдтэ ороондо оруулжа, май—июль һарада поршоонхолуулха хэрэгтэй. Зундаа бэлшээжэ, машиндагдаһан һү, тараг уулгажа, тэдэ поршоонхонуудые намар болотор 30-аад килограмм шэнтүүртэй болгохо арга бии. Ингэжэ намартаа гүрэндэ тушаахада эмэ гахай бүриһөө адагынь 5 поршоонхо абаа һаа, 1200 тонно гахайн мяха абаха арга бии гээшэ. Поршоонхолһонойнь һүүлдэ эхэнүүдыень шахаад, гүрэндэ тушаахада мүн лэ 600—700 тонно мяхан абтаха байна.

Намартаа үүсэлгэдэжэ, гүрэндэ тушаагдаха гахайнуудые поршоонхолуулхада экономическа талаараа ехэ барышатай. Юуб гэхэдэ, зундаа тэдэ гахайнуудташье, поршоонхонуудташье тэжээл багаар гаргашалагдаха байна. Гадна, ороонной кампание зүбөөр эмхидхэжэ һаа, эхэ гахайнуудаа июль һарада хоёрдохёо поршоонхолуулжа, абтаһан поршоонхонуудай хахадыень гүрэндэ тушаахада болохо байна. Сентябрь һарада тэдэниие гүрэндэ тушаахада тус бүридөө 15—18 килограмм татадаг болоһон байхадаа хамта дээрээ 500 тонно гахайн мяха нэмэжэ абаха арга бии байна. Орой гараһан поршоонхонуудай нүгөө заримынь 1957 ондо һайнаар шахаад, гүрэндэ тушаахын тулада орхиходо болохо.

Ажахын жэлэй эхилхэ үедэ колхозуудта хамта дээрээ һара болоогүй 20 мянга гаран поршоонхо байһан һэн. 1955 оной дүрбэдэхи кварталай соо тэдэнэй ойролдоо 6 мянга шахуунь гүрэндэ тушаагдаһан байна. Үлөөһэниинь үбэл хабартаа һайнаар шахажа, 1956 оной түрүүшын хахадта 800 тонноһоо бага бэшэ гахайн мяха абаха арга бии. Тиимэһээ наада захыень абажа хэлэхэдэ, мүнөө жэл республикын колхозууд 7,2 мянган тонно гэхэ гү, али үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 5,7 мянга тонно гахайн мяха ехээр абаха аргатай.

Гэхэ зуура, республикын олохон колхозуудта гахай шахаха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ. Зарим колхозой хүтэлбэрилэгшэд гахай шахаха гэхэдээ тэжээлээр дутамагдаи гэжэ шалтагаан зангдай. Тэрэ тон буруу. Гахай шахаха гэжэ үнэхөөр оролдоо һаа, колхоз бүхэндэ тэжээл олдохо. Мүнөө республикын олохон колхозуудта гахайда эдюулхэ, мүн гахай шахаха тэжээл хэрэгтэй сооро бии. Тэрээнһээ гадна, гүрэнһөө концентрированна тэжээл худалдажашье, урьһааршье абажа болохо байна. Тиихэдэ мүн эдэ хоолой промышленностиин продукцийн үлөөдэлэ, жэшээлхэдэ, барда гахайда эдюулжэ болохо юм.

Хабартаа ногоонай ургажа захалхадаа гахай һайнаар бэлшээжэ, тэжээлээ ехээр арьбалха арга бии. Тоһоной заводууд ба сепараторна пунктнуудта гарадаг машиндагдаһан һү, тараг гахайда эдюулхэ хэрэгтэй.

Гахай шахаха хүдэлмэридэ дуршэлтэй хүнүүдые табиха шухала. Мүн гахайнгаа фермэнүүдые дуршэлтэй гахайшадаар бүридүүлхэ хэрэгтэй.

Зунай сагта һубай мал һайнаар бэлшээн таргалуулжа, гахай олоор шахажа, мяха ехээр абадаг болохо тушаа партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд, колхозуудай правленинүүд, партийна организацинууд шухала хэмжээ абаха, орондоо үүсхэлэ гаргаха ёһотой.

П. Дорофеев, КПСС-эй обкомой хүдөө ажахын таһагые даагшын орлогшо.

Үбэлэй хурьгад

Хонин һүрэгые түргэнөөр олошоруулха түрүү арга болохо хонидые искусственнаар үрэжүүлгые үргэнөөр хэрэглэһэнэй ашаар түрүү колхозууд үбэл эртэ байхаһаа эхилээд хурьгадые олоор абажа байна.

Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон Ц.-Х. Цыдендоржиева декабрь һарада, январиин түрүүшын хахадта 150 хурьга абаа. Отарынгаа 650 эхэ хонидһоо юрэнхыдөө февраль һарада түл абажа дүүргэхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон Цырен-Ханда Цыдендоржиева.

З. Веснинагай фото.

Шэнэ түл эмхитэйгээр абанабди

Мүнөө хаа хаанатүй шэнэ түл абтажа байна. Манай колхоздо үнеэд тугаллажа, гахайнууд поршоонхолжо, хонид хурьгалжа захалһаар үнинэй. Мүнөө 300 гаран хурьгад, 50-яад тугал, 200-гаад поршоонхо абтаад байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ илангаяа хонидоймнай отарануудта шэнэ түл олоороо абтажа байнхай. Колхозой эрхим хонишон Юрий Дмитриевич Федоровой отарада 250 гаран хурьгад абтаад, бултадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэжэ байна. Эндэ хонид хурьгалжа үргэлжэлһөөр. Хурьгалха хонидой байра соо хонишод ээлжээгээр һахижа хононо.

Үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз 700 хониной байха нэгэ типовой байра шэнээр бариһан юм. Тэрэ байра соо хонидые һайнаар хурьгалуулха, хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлхэ арга боломжо бии. Хурьгатай хонидой байха таһалганууд, үбһэ тэжээл хэхэ кормушканууд, уһа хэхэ тэбшэнүүд — хуу хэгдэнхэй. Хонишоднай һая гараһан хурьгадые хэды хэдыгээрнь эхэтэйнь суг хонуулаад, багахан сакманууд болгон нэгэдүүлнэ. Урда жэлнүүдэй дүй дүршэл дээрэһээ харахада, багахан сакмануудта байжа түлжэһэн хурьгад һайнаар томо болодог байгаа. Юуб гэхэдэ, бага сакман соо үсөөн хонидой байхада, хурьгад эхэеэ оложо ядадаггүй. Харин ехэ сакманууд соо хурьгад олон хонидтой сугтаа байхадаа эхэеэ оложо хүхэдэггүй, тэжээлдээшье хүртэдэггүй юм. Һая гараһан нарай хурьгадые түрүүшынь үдэрнүүдтэ хоёр-гурба дахин эхыень хүхүүлээгүй һаа, түргэнөөр муудадаг. Тиимэһээ манай хонишод сакмануудые яаралгүйгөөр томодходог байна. Жэшээлхэдэ, хоёрһоо таба хоноһон хурьгад табатабаараа, табаһаа арба хоноһон хурьгад арбаадаараа байлгагдадаг юм. Тиихэдэ 10-һаа 15 хоноһон хурьгадые 15-даар, 15-һаа 20 хоноһон хурьгадые 25-даар, 20-һоо 30 хоноһон хурьгадые 50—60-даарнь байлгадагбди.

Манай колхоз дүрбэдэхи жэлээ хонидоо үбэл эртэ хурьгалуулжа байна. Хонидые үбэл хурьгалуулхада орой хурьгалуулһанда орходоо алишье талаараа һайн. Хонид үбэл хурьгалхадаа хүсэ шадалаа гээдэггүй байжа, томо, элүүр хурьгадые гаргадаг. Үбэлэй хурьгад элдэб үбшөөр үбдэдэггүй, бүхэли зундаа бэлшэжэ, һайнаар томо болодог байна бшуу. Тиигэжэ эртын хурьгад үбэлжэлгын эхилтэр хүсэд түлгэ хонид болошоһон байдаг. Гадна, эртэ хурьгалһан хонид нооһо ехээр үгэнэ. Жэшээлхэдэ, манай колхоз 1952 ондо хонин бүриһөө дунда зэргээр килограмм хахад нооһо хайшалһан байгаа һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 3 килограмм шахуу хайшалаа. Нүхэр Васильевай отарынхид нарин ба нарибтар нооһотой хонидһоо 3,6 килограмм нооһо хайшалһан байна.

Һүүлэй үедэ мүн гахайнууднай олоороо поршоонхолно. Хамта 18 гахай поршоонхолжо, тус бүриһөөнь 10 гаран поршоонхо абтаа. Зарим гахайнууд 17 поршоонхо хүрэтэр гаргана. Жэшээлхэдэ, «Райка» гэжэ гахай 17 поршоонхо гаргаба. Тэдэнь бултадаа томо боложо байна. Нёдондо энэ гахай хоёр дахин түрэжэ, 30 гаран поршоонхо гаргаһан юм. Саашадаа гахайнуудайнгаа тоо толгой олошоруулха, гахай олоор шахадаг болохо тэжэ шиидэһэн манай гахайшад мүнөө жэл түл абалгые хэзээ хэзээнэйхиһээ эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ байна. Тэдэнэр эдэ үдэрнүүдтэ мүн лэ поршоонхолхо гахайнуудайнгаа байра соо ээлжээлэн һахижа хононо. Нарай поршоонхо зоотехническэ заабариин ёһоор абтана. Гахайшаднай поршоонхын гарахатай хамта хүйһыень хүндөөд, сэбэр полотенцээр аршаһанай һүүлдэ, хуурай дэбисхэртэй хайрсагууд соо хэжэ байдат. Гахайн поршоонхолһоной һүүлээр хахад час болоод поршоонхынь хүхүүлдэг байнабди.

Һүүлэй жэлнүүдтэ манай колхоз гахайнуудаа түсэбэй ёһоор поршоонхолуулдаг болоо. Жэшээлхэдэ, үбэлдөө — январь, февраль һарануудта, зундаа — июнь, июль һарануудта гахайнууднай поршоонхолно. Мүнөө үбэлдөө бидэнэр 700 поршоонхо абахамнай. Түрүү гахайшад Белозерова, Федорова гэгшэд энэ жэлдэ эхэ гахай бүхэнһөө 18—20 поршоонхо абажа түлжүүлхэ уялга абаһан байгаа. Тэдэнэр мүнөө эхэ гахай бүхэнһөө 10—20 поршоонхо абаад байна. Гахайнуудынь зундаа үшөө дахин поршоонхолхо юм.

Мүн тэрэшэлэн үнеэдээ муу бэшээр тугаллуулжа байнабди. Абтаһан тугалнуудай нэгэнииншье гарзалаагүй. Туталнуудаа гурбадахи жэлээ эхэһээнь һалгаан, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлжэ байнабди. Тугалнууднай һайнаар түлжэнэ, һүн ехээр һаагдадаг болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 947 литр һүн һаатдажа, түсэб үлүүлэн дүүргэгдэһэн байгаа.

Ниитынгээ малай тоо толгойе олошоруулхын, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын тула манай малшад мүнөө жэлдэ шэнэ түл абалгые хэзээ хэзээнэйхиһээ эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ байна.

А. Рещикова, Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой зоотехник.

Нарин нооһотой хонидые олошоруулха

Хони үсхэбэрилгэ олзо доход ехэтэй һалбари мүн. Гэбэшье, Ахын аймагай колхозууд хонин һүрэгөө олошоруулха, ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхэ арга боломжоёо хүсэдөөр хэрэглэнэгүй. Нарин нооһотой хонидой тоо толгой олошоруулха хүдэлмэри зарим колхозуудта муугаар хэгдэнэ.

Аймагай колхозуудта хонидые һаяын лэ жэлнүүдтэ искусственна аргаар үрэжүүлдэг болоо. «Улаан Аха», «Улаан Шулуута» колхозууд хонидые 1954—1955 онһоо искусственнаар үрэжүүлжэ эхилээ һэн. Тэрэнэй ашаар эдэ колхозуудта хонидой һубайралта үсөөржэ, хони үсхэбэрилхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдэнэ.

«Улаан Аха» колхоз 1955 ондо искусственна аргаар үрэжүүлэгдэһэн 252 эхэ хонидһоо 252 хурьга абажа, бултыень түлжүүлһэн байна. Мүнөө эндэхи хонишод искусственнаар үрэжүүлһэн 400 хонидһоо эртын хурьгадые олоор абажа эхилбэ.

Энэ колхоздо хурьга олоор абадаг, нооһо ехээр хайшалдаг хонишод олон. Суута хонишон Һама-Сырен Мунконова 1955 ондо 190 эхэ хонидһоо 222 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ. Хүдэлмэридөө ходо һайн амжалта туйладаг энэ хонишон үнгэрэгшэ жэлдэ Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ ошожо ерээ һэн. Мүнөө 225 хонинһоо 235 хурьга абажа түлжүүлхэ уялга абаад, эртын түл олоор абажа байнхай. Нёдондо хонишон Дулма Нюлхаева 252 эхэ хонидһоо 252 хурьга, Сурма Хойтолова 140 хонидһоо 140 хурьга абажа түлжүүлээ.

Хонидые искусственнаар үрэжүүлхэ хүдэлмэриие Бурунголой ветеринарта санитар Жанчип Дырежепов һайнаар үнгэргэдэг.

Гэхэтэй хамта, хонишодойнгоо хэды оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ байдагшье һаань, тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд малшадайнгаа ажаһуудалда анхаралаа багаар табина. Тэдэнэр гэр байрыень шэнэлэн заһажа, культурна байдалтай болгохо гэжэ оролдоногүй. Олонхи хонишод хуушан, хүйтэн гэрнүүдтэ һууһаар. Тиимэ тула «Улаан Аха» колхозой правлени болон парторганизаци малшадайнгаа гэр байдал һайжаруулжа, культурна болгохые оролдохо ёһотой.

Д. Дугаров.

Кукурузын силостэ мал ехэ дуратай

Малажалые амжалтатайгаар хүгжөөхэ хэрэгтэ элбэг ехэ тэжээлтэй байха тээшэ ехэ удхашанартай. Манай совхоз малайнгаа энэ жэлэй үбэлжэлгые нилээд ехэ тэжээлтэйгээр угтаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ кукурузын муу бэшэ ургаса хүряажа, тэрэнэй эшэ набшаар 31.196 центнер силос дараһан, мүн 7.921 центнер кукурузын үбһэ бэлэдхэһэн байнабди. Октябрь һарада башнияа нээхэдэмнай силосынь тон һайн байгаа. Тиин 288 түлгэ хони илгажа, кукурузын силосээр эдеэлүүлжэ эхилээ һэмди. Силосээр хони эдеэлүүлхэдэ ехэ һайн байба. Хонидые һарын турша соо силосээр эдеэлүүлээд байхада, шэгнүүрынь сүүдхэдээ 102 граммаар нэмээ. Тиимэһээ совхоз бүхы хонидоо силосээр эдеэлүүлжэ эхилһэн байна.

Шанга хүйтэнэй болоходо хонидые силосээр эдеэлүүлхээ болёобди. Гэбэшье, үхэртэ, гахайда эдюулэгдэһэн зандаа. Илангаяа поршоонхонуудые шахахада кукурузын силос ехэ һайн байшоо. Жэшээлхэдэ гахайшан В. Бабарихинада 173 гахай даалгагдаһан юм. Энэ гахайшан гахайдаа концентрат эдюулгые 40 процентээр хороогоод, силосээр эдеэлүүлбэ. Тиихэдээ гахай бүхэндэ 100 грамм овёсой турил үдэр бүхэндэ үгэлсөө.

Тэрэнэй ашаар поршоонхонуудай амидын шэгнүүр сүүдхэдээ 150—200 граммаар нэмэнэ. Мүн гахайн фермын бусадшье хүдэлмэришэд гахайгаа силосээр эдеэлүүлдэг боложо, һайн амжалта туйлана.

М. Гизатов, Боргойн племенной хонидой совхозой зоотехник.

Колхозой барилгашадай амжалта

Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоздо һүүлшын хоёр жэл соо 100 үнеэнэй байха нэгэ байра, хонидой 3 байра, 75 гахайн байха 2 байра, тугалай, тахяагай байранууд, цементлэгдэһэн силоснэ хоёр набтар башни, олон траншей баригдаһан байна.

Байгша ондо колхоз малай типовой байрануудые бүри олоор барихаар хараална. Барилгын түсэб дүүргэхын тула хэдэн мянгаад кубометр модон хэрэгтэй. Мүнөө колхозой хори гаран барилгашад модо бэлдэжэ байна.

Барилгашад КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлээ. Дархашуул Д. Буянтуев, Н. Бабуев, А. Лазарев, В. Жидов ба бусад үдэрэйнгөө даалтабариие 150—200 процент дүүргэнэ. КПСС-эй XX съездын эхилтэр барилгын модо бэлдэжэ дүүргэхэ гэһэн уялга барилгашад абаа.

Тэдэнэр барилга хэхэ газарта модоёо февраль, март соо шэрэжэ дүүргэхэ юм.

С. Дугаров.

Болгариин Арадай Республикын Арадай Суглаанай делегаци Москваһаа мордобо

СССР-эй Верховно Соведэй уряалаар Советскэ Союзда ерэһэн Болгариин Арадай Республикын Арадай Суглаанай делегаци февралиин 5-да Москваһаа Киев оробо. Энэ делегациие Арадай Суглаанай бюрогой Түрүүлэгшэ Ф. Козовский толгойлно. Тус делегаци Киевһээ түрэл ороноо бусаха юм.

Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэд, СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ А. П. Волков, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь Н. М. Пегов, СССР-эй Министрнүүд С. Ф. Антонов, П. Я. Антропов, В. П. Зотов, А. К. Кортунов, А. И. Костоусов, Советскэ Союзай маршал С. С. Бирюзов, КПСС-эй МГК-гэй секретарь Е. А. Фурцева, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин орлогшо А. Ф. Горькин, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд Ю. И. Дудин, Л. М. Леонов, К. М. Соколов, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд В. Д. Калашников, И. А. Лукашев, М. Н. Попов, А. Т. Рубичев, В. Е. Семичастный, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, ажалшадай депутадуудай Московско Соведэй Гүйсэдкомой Түрүүлэгшын орлогшо П. И. Леонов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Протоколой начальник Г. И. Фомин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, хэблэлэй түлөөлэгшэд Болгариин Арадай Республикын ба Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэһээ болгарска айлшадые үдэшөө.

Болгариин Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол К. Т. Луканов, Посольствын хүдэлмэрилэгшэд делегациие мүн лэ үдэшэлсөө.

Ниидэхынгээ урда тээ, делегациие толгойлогшо Ф. Козовский микрофоной үмэнэ иигэжэ хэлээ:

— Хүндэтэ нүхэдүүд!

Орондотнай айлшалжа ерэхые манай парламентска делегациие уриһанайнь түлөө Советскэ Союзай Верховно Соведтэ ябахынгаа урда тээ тон ехэ баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Болгари шэнги оронуудай делегацинууд Советскэ Союзда үнинһөө хойшо ерэжэ байдагынь мэдээжэ, тиихэдэ болгарска арад хадаа «Аврорын» түрүүшын буудалгануудай һүүлээр түрүүшүүлэй зэргэдэ оролсон Советскэ засагые һайшаан амаршалһан байгаа, тэрээнһээ хойшо советскэ арадай баяр баясхалангаар хододоо баясалсадаг, хүсэл эрмэлзэлгыень мэдэрэлсэдэг байгаа. Гэбэшье, манай делегациин өөһэдынгөө нюдөөр хаража үзэһэн юумэн ехэ һонирхолтой байгаа. Советскэ Союз тухай олон юумые хөөрэжэ болохо байна. Гэбэшье, советскэ арадай эб найрамдалые угаа ехээр хүсэдэг байһые, эб найрамдалые эсэшэ сусашагүйгөөр аршалан хамгаалхаар шууд шиидэнги байһан дура зоригыень мүнөө бусахынгаа урда тээ онсо тэмдэглэхые болгарска делегадууд хүсэнэ.

Бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай ба дэбжэлтын агууехэ хэрэм бологшо Советскэ Союз мандаха болтогой!

Эрэлхэг зоригтой, оюун бэлигтэй советскэ арад мандаха болтогой!

Арадуудай хоорондын хани барисаан ба харилсан ажаллалга мандаха болтогой!

Болгаро-советскэ хани барисаан хэтэ мүнхэдөө бэхижэжэ байг лэ!

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаха болтогой!

(ТАСС).

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин секретариадай мэдүүлгэ

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Австриин территори дээрэ ажаллажа байхыень хорихо тухай Австриин дотоодын хэрэгүүдэй министерствын шиидхэбэри гаргаһантай дашарамдуулан ВФП-гэй секретариат февралиин 5-да мэдүүлгэ толилоо. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

ВФП-гэй секретариат хадаа энэ шиидхэбэриие эрид шууд буруушааха зуураа, ВФП-гэй конгресстэ ба тэрэнэй хүтэлбэрилхы органуудые — гүйсэдхэхэ комитет ба генеральна совет байгуулха гуримда хиналта тогтоохо эрхые австрийска правительствын министр ямаршье үндэһэгүйгөөр бэедээ даажа абаба гэжэ онсо тэмдэглэнэ.

Хүдэлмэришэнэй ба профсоюзна организацинуудай, мүн тиимэ организаци бологшо ВФП-гэй дотоодын хэрэгүүдтэ правительствын үзэгдөө дуулдаагүй бүдүүлигээр хамааралсаһан тухай эндэ хэлэгдэнэ.

ВФП хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организацитай харилсан ажаллахадаа колониальна арадуудые хамгаалдаг байгаа гээд, Австриин дотоодын хэрэгүүдэй министр иимэ шиидхэбэри гаргаһан байна гэжэ секретариат саашань онсо тэмдэглэнэ. ВФП хадаа арадуудай өөһэдыгөө тодорхойлхо эрхые мэдэрхэ шухала гэжэ хододоо тоолодог байһан юм. Колониальна хүсэрхэлгын хэнэйшье зүгһөө хэгдээ һаань, ВФП тэрэниие хододоо шоо үзэдэг байгаа. Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци Нэгэдэмэл Нацануудай Организацитай харилсан ажаллахадаа тэрэнэй гуримууд болон Уставые сахин, иимэ ябуулга хэдэг байһан юм гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида өөрынгөө хэдэг нормальна ба хуулита ажал-ябуулгые хуули бусын гэжэ хараха ябадал гаргуулхагүй. ВФП-гэй секретариадай ажал-ябуулгые саашадань хүнгэдхэхэ зорилгоор, тохёолдоод байһан оршон байдалые зүбшэн хэлсэхын тулада гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүдэй зүблөө һаяар зарлаха байна.

Бүхы бэшэгүүдээ ВФП-гэй түрүүлэгшэ Джузеппе ди Витториогой — Итальянска Ажалай бүгэдэниитын конфедерациин генеральна секретариин нэрэ дээрэ: Рим 25, Корсо д'Италия гэһэн адресаар мүнөө дээрээ эльгээхыень профсоюзна организацинуудые секретариат гуйна. Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци хадаа бүхы оронуудай ажалшадай интересүүдые хамгаалха тэмсэлээ минута соошье зогсоохогүй, австрийска элдэб үзэл баримталдаг бүхы хүдэлмэришэдтэй болон албахаагшадтай урда мэтэ ахадүүгэй холбоотой байха гэжэ секретариат мэдүүлнэ.

85 миллион гэшүүнтэй организациин, капиталистическэ, социалистическэ ба колониальна оронуудай ажалшадай һанал нэгэдэлгые бэелүүлдэг организациин ажал-ябуулгые хэншье һуларуулжа шадахагүй. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай, ажалшадай эрхэ сүлөөгэй ба ажабайдалые һайжаруулхын түлөө Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци тэмсэлээ үргэлжэлүүлхэ.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин США-гэй президент Дуайт Д. Эйзенхауэр хоёрой бэшэг абалсаһан тухай английска хэблэл иигэжэ бэшэнэ

ЛОНДОН, февралиин 5. (ТАСС). США-гэй президент Дуайт Д. Эйзенхауэрта бэшэг эльгээхэдээ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай оруулһан дурадхалнуудта эсэргүү идхалгын кампани английска буржуазна хэблэл ябуулһан зангаараа. СССР-эй ба баруун оронуудай хоорондо хани барисаан ба харилсан ажаллалга тухай договор баталхые «Обсервер» газетэ буруушаажа бэшэнэ. Тиихэтэй хамта англо-американска политикада «нейтральна олониитын» үгэһэн сэгнэлтэнүүд газетые ехээр сошордуулна. «Бүхы хүн түрэлтэнэй эб найрамдалые ехээр хүсэжэ байхада иимэ договор баталхагүйбди гэжэ хэлэхэдэ таагүй байна» гэжэ газетэ бэшэнэ.

Советскэ медицинскэ хэдэн ажал-ябуулагшад Индидэ ерэбэ

ДЕЛИ, февралиин 5. (ТАСС). Советскэ медицинскэ хэдэн хүдэлмэрилэгшэд Индидэ ерээ гэжэ «Фри Пресс джорнэл» газетэ мэдээсэнэ. Тэдэнэр Индиин элдэб районуудаар ябажа, индийскэ врачуудтай, элүүрые хамгаалгын Бүхэдэлхэйн организациин хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзаха байна. Энэ организаци Индидэ байдаг юм.

Советскэ залуушуулай делегаци Индидэ ошоод байна

ДЕЛИ, февралиин 5. (ТАСС). Советскэ залуушуулай делегаци Канпурта февралиин 3-да ерээ гэжэ «Нейшнл геральд» газетэ мэдээсэнэ. Городой хүн зон тэдэниие вокзал дээрэ хани халуунаар угтаа.

Делегациин ерэһэнтэй дашарамдуулагдан городой һайндэрэйхээр шэмэглэгдэһэн үйлсэнүүдээр баярай жагсаал болоо. Удаань студентнүүдэй митинг болоо.

Советскэ хоёр бу… правительствын т… дамжуулан…

ХАНОЙ, феврали… Вьетнамай Демократ… ликада туһаламжа … СССР ДРВ хоёрой … оной июльдэ батала… нэй ёһоор, Советскэ … болгон үгэһэн хоёр б… гэй правительствын … дамжуулан үгэлгын ё… до болоо гэжэ «Ня… мэдээсэнэ.

ДРВ-гэй хэлхээ … нистрын орлогшо Л… дээрэ үгэ хэлэхэдэ… үзүүлһэнэйнь түлөө С… вительствода болон со… баясхалан хүргөө, энэ… хэрэглэһэнэймнай ашаа… портдохи хүдэлмэри, м… рэнөөр ашаа шэрэлгэ… гэдхэгдэхэ байна гэжэ…

ҮБЭЛЭЙ ОЛИМ… НААДАН…

4×10 километр… урилдалгын эс… СССР-эй коман…

КОРТИНА д'АМПЕ… лиин 4. (ТАСС-эй т… Хоёр хоёроороо зэрг… гаар халтиралгаар ү… мүрысөөн болоо. Авст… сменүүд Э. Шварц, К… шэд түрүү һуури эзэ… скэ алтан медальнууд… Дэфо, Н. Боуден (Ка… хи һуури, Марианна, … (Венгри) гурбадахи һ…

Дүрбэн һууритай … гаад халтиралгаар м… үглөөгүүр болоо. Швей… дэхи команда түрүүлж… дальнуудые абаа. Итал… команда хоёрдохи һуу… нэгэдэхи команда гурб… эзэлээ.

4×10 километрын … санын эстафетэ мүнө… хүн зон ехээр һонирхо… наратай сэлмэг, темпер… дус хүйтэн байгаа. Ню… 9 часта 14 оронoй бэр… нашадай мүрысөөн эх… 10 километрын хадали… хэреэлэн тойрожо ури… Ф. Терентьев, П. Колч… кин, В. Кузин гэгшэд… команда бүридэһэн ба… диин санашад советск… нүүдтэй ана мана ури…

Эсэстэнь советскэ са… рентьев, П. Колчин, Н… Кузин гэгшэд 4×10 … урилдаанда түрүүлжэ, … алтан медальнуудые а… диин спортсменүүд м… Швециин спортсмен… медальнуудые абаа.

Норвегиин команда … һуури, Италиин кома… һуури, Франциин ком… дахи һуури эзэлээ.

* *
*

Үбэлэй олимпийскэ … дүүрэбэ. Советскэ спор… амжалта туйлаа. Тэдэ… дын чемпионуудай 26 … дэлхэйн чемпионуудай … даль, Европын чемпио… тан медаль абаа. Га… спортсменүүд 5 мүн… во медальнуудые аба…

Февралиин 5-най үд… д'Ампеццогой «Мүльһ… дээрэ үбэлэй олимпийск… най дүүрэлгын ёһолол …

Үбэлэй олимпийскэ … дэлхэйн олон оронууд… нүүдэй хани барисаа … хэрэгтэ ехэ туһа нэм… байна.

—✦—

РСФСР-эй түрү… ээлхын т…

(Зүүн Сибириин ба … Востогой зо…)

Шатараар РСФСР-эй … ри ээлхын түлөө мүры… городто үргэлжэлжэ, н… гэй 6-дахи турта Су… Удэ) Ясюлюнасай (Т… шадамараар хэрэглэж… добтолон ороод илаһан…

Сампилов (Улан-У… (Иркутск) хоёрой хоо… наадан болобо. Сампил… һайн байдалтай байһан… жа ябаад, шүүгдэһэн … льевые (Хабаровск) … (Красноярск) шүүгэ… (Магадан) Кукарские… ярск), В. Мельников (М… мушку гэгшые (Тувын … область) шүүбэ.

Хоёрдохи бүлэгтэ Ул… Мельников шангаар до… вичиие (Красноярска х… гээ. Конциние (Иркутс… (Читэ), Никэт гэгшые (… Шабанов (Магадан), … (Иркутск) Таппыро… шүүһэн байна.

Колесников (Саха… ласть) Курикалов (Ам… ласть) хоёрой парти х… даһан байгаа.

Редактор Д. Л. ЛО…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства —47-59 пропаганды и перевод… культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00682. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР.